

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

« 03 » 11 2015

Аксубаево

КАРАР

№ 368

2016-2020 елларга Аксубай муниципаль
районы мәгариф системасын үстерү программасы

«Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлдәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. 2016-2020 елларга Аксубай муниципаль районы мәгариф системасын үстерү буенча кушымтада бирелгән программаны 1 нче кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары С.В. Александровка.

Башкарма комиеты Житәкчесе

А.Ф. Горбунов

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы
2015 елның 03 ноябрәндәге 368 номерлы
Карары белән расланган

2016-2020 елларга Аксубай муниципаль районы мәгариф системасын үстерү программасы

Аксубай, 2015 ел

Программа паспорты

Программаның исеме	2016-2020 елларга мәгариф системасын үстерү программасы
Дәүләт заказчысы - Программаның координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Мәгариф бүлеге» МКУ Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Мәктәптән тыш эшләү үзәге» ӨББ МБУ https://edu.tatar.ru/aksubaevo/org5646 Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе» ӨББ МБУ https://edu.tatar.ru/aksubaevo/org5840 Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Аксубай балалар сәнгать мәктәбе» ӨББ МБУ
Программаның максаты	Аксубай муниципаль районында мәгарифнең югары сыйфатын заманча стандартлар таләпләре, Аксубай муниципаль районын инновацион үстерү юнәлешләре, халыкның сораулары үзгәрәп торучы һәм Татарстан Республикасы икътисады үсешенә перспектив бурычлары нигезендә тәэмин итү
Программаның бурычлары	Балаларга мәктәпкәчә, гомуми һәм өстәмә белем бирү системаларында уку-укыту нәтижеләренә заманча сыйфатына һәм социальләштерү нәтижеләренә ирешүгә юнәлдерелгән уку-укыту программаларын гамәлгә ашыру; ачыклык, объективлык, үтә күренмәлелек, ижтимагый-һөнәри катнашу принциплары нигезендә белем бирү сыйфатын бәяләнүнең заманча системасын булдыру;
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2016 - 2020 еллар
Ярдәмче программалар исемлеге	1. Инклюзивны да кертеп, мәктәпкәчә белем бирүне үстерү һәм әлегә өлкә хезмәткәрләренә квалификациясен 2016 - 2020 елларга арттыру 2. Гомуми белем бирүне, инклюзивны да кертеп, үстерү һәм әлегә өлкә хезмәткәрләренә квалификациясен 2016 - 2020 елларга арттыру. 3. 2016-2020 елларга өстәмә белем тәрбияләү һәм үстерү, шул исәптән инклюзив белем бирүне дә кертеп, шул исәптән:

	<ul style="list-style-type: none"> - Өстәмә гомуми белем бирү оешмаларын гамәлгә ашыручы күппрофильле өстәмә белем бирү оешмаларын үстерү. - Өстәмә гомуми белем бирү оешмаларын гамәлгә ашыручы спорт юнәлешендәге оешмаларны (ДЮСШ) үстерү <p>4. 2016 - 2020 елларга белем бирү сыйфатын бәяләү системасын үстерү.</p>
<p>Еллар чыганаclar буенча ватылган Программаны финанслау күләмнәре</p>	<p>Программаның бюджет ассигнованиеләре күләмнәре Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән булачак 40249421,50 мең сум, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2016 ел - 8241866,5 мең сум 2017 ел - 5334592,5 мең сум; 2018 ел - 5334592,5 мең сум; 2019 ел - 5334592,5 мең сум; 2020 ел - 5334592,5 мең сум.</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) еллар буенча төрлечә бүлүнең көтелә торган ахыргы нәтижеләре</p>	<p>Программа чараларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2020 елга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - бердәм дүүләт имтиханын бирмәгән Аксубай муниципаль районы гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларның өлеше район гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучыларның гомуми санында 0 процентка кадәр кимү; - өч яшьтән жиде яшькә кадәрге балалар өчен мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеген 100 процент дәрәжәсендә тәмин итү; - белем бирү хезмәткәрләренең (укытучылар, тәрбиячеләр, мәктәпкәчә мәгариф оешмалары хезмәткәрләренең (алга таба - ДОО) квалификациясен күтәрүне һәм (яисә) һөнәри эзерлекне узган, мәгариф хезмәткәрләренең (укытучылар, тәрбиячеләр, ДОО хезмәткәрләре) гомуми санында, 15,0 процент дәрәжәсендә өлешен саклап калу; - өстәмә белем бирү программалары буенча белем алучы 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балалар санын 97 процентка кадәр арттыру; - Аксубай муниципаль районы гомуми белем бирү оешмаларының гомуми санында белем бирүнең заманча таләпләренә туры килә торган гомуми белем бирү оешмаларының өлешен 100 процентка кадәр арттыру; - гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы физкультура залы булган мәгариф оешмаларының гомуми санында 89,2 процентка кадәр арту;

	<ul style="list-style-type: none">- биналары авария хәлендә булган яисә капиталъ ремонт таләп итә торган гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы Аксубай муниципаль районы мәгариф оешмаларының гомуми санында өлеше 16 процентка кадәр кимү;- гомуми белем бирү оешмалары педагогик хезмәткәрләренәң уртача айлык хезмәт хакы белән Татарстан Республикасында уртача айлык хезмәт хакына нисбәтне 100 процент дәрәжәсендә саклап калу;- мәктәпкәчә белем бирү мәгариф оешмаларының педагогик хезмәткәрләренәң уртача айлык хезмәт хакы нисбәтен Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларының уртача айлык хезмәт хакына 100 процент дәрәжәсендә саклап калу;- мәгариф өлкәсендә квалификацияле хезмәткәрләренәң гомуми санында мәгариф өлкәсендә 88,5 процентка кадәр югары квалификацияле хезмәткәрләр санының чагыштырма күләмен арттыру;
--	---

1. «2016-2020 елларга мәктәпкәчә белем бирүне үстерү» ярдәмче программасы

СИСТЕМАЛАР БУЕНЧА КҮРСӘТКЕЧЕ

Максат: программаның...	Татарстан Республикасының социаль юнәлешле инновацион үсеш таләпләренә туры килә торган мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеген тәмин итү
Программаның бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> – Бала шәхесенә бербөтен гармонияле үсеш тәмин итә торган һәркем ала алырлык сыйфатлы белем бирүдә халык ихтыяжларын тулырак канәгатьләндерү – Социаль гарызнамә нигезендә муниципаль районның мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре чөлтәрен үстерү – Мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендә яңа федераль дөүләт таләпләре һәм башлангыч мәктәптә яңа буын ФГОС кертү шартларында белем бирүнең ике баскычының дәвамлылыгы принцибын гамәлгә ашыру – Татар һәм ана телләрендә һәркем файдалана алырлык сыйфатлы белем бирүне һәм тәрбия бирүне тәмин итү – Баланың физик һәм психик сәламәтлеген саклау һәм ныгытуга хокуклары гарантияләрен тәмин итү, кәрәзле, вариатив мәктәпкәчә белем бирү системасы шартларында үсеш бозуларга коррекция ясау – Махсус педагогик алымнар нигезендә үсү һәм аларны социаль адаптацияләү мөмкинлекләре чикләнгән балаларга мәктәпкәчә белем алу өчен шартлар тудыру – Мәктәпкәчә белем бирүнең педагогик хезмәткәрләренә аларның ижади һәм шәхси үзгәрешләрен тормышка ашыруда фәнни-методик, мәгълүмати ярдәм
Программа бүлекләре исемлеге	<ul style="list-style-type: none"> – Аңлатма – Муниципаль районның (шәһәр, район) мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре чөлтәрен саклап калу һәм камилләштерү – Мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре тарафыннан буш мәйданнардан файдалану (шәһәр, район) – Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту – Мәктәпкәчә белем бирү системасында инновацион эшчәнлек – Педагогик һәм житеж хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү курсларын һәм һөнәри яңадан әзерләүне оештыру

Программаны гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижәләр	<ul style="list-style-type: none"> – Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләрнең авыруын 5 көнгә кадәр төшереп калдыру – Инлюзив төркемнәрдә инвалид балаларны социаль жайлаштыру – Федераль дәүләт таләпләрен тормышка ашыру мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендә – Педагогик кадрларның һөнәри осталыгын үстерүне тәмин итү – Татар телендә белем бирүне 52,2%ка кадәр арттыру – Балаларны татар теленә өйрәтү буенча инновацион программа-методик тәмин итүне гамәлгә ашыру
--	--

1. Аңлату язмасы

Россия Федерациясе Конституциясенә 43 статьясында бушлай мәктәпкәчә белем бирүдән һәркем файдалана алырлык дәүләт гарантиясе игълан ителә, шуңа күрә мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендә мәгариф идарәсенә белем бирү сәясәтендә белем алу мөмкинлеген һәм аның сыйфатын тәмин итү буенча комплекслы чаралар күрү мөһим.

2014-2015 уку елында Аксубай муниципаль районында 24 мәктәпкәчә учреждение эшли, шулардан:

- 23 балалар бакчасы;
- Тәрбияләнүчеләрне үстерүнең бер яисә берничә юнәлешен (интеллектуаль, сәнгати-эстетик, физик һәм башкаларны) өстенлекле гамәлгә ашырган гомумүстерү төрендәге 1 балалар бакчасы;
- гомуми белем бирү учреждениеләрендә 10 төркем;

2015 елда төркемнәрнең гомуми саны - 67, шул исәптән шәһәр буенча - 30, авыл буенча - 37. Район буенча балалар бакчасына йөрүчеләр саны 1065 бала тәшкил итә, шул исәптән шәһәр буенча - 571, авыл буенча - 494.

Аксубай районының мәктәпкәчә учреждениеләрендә 359 кеше эшли, шулардан:

- житәкчеләр - 24 кеше;
- тәрбиячеләр - 115 кеше,
- кече тәрбиячеләр 67 кеше,
- башка кешеләр - 132 кеше,
- психолог 2 кеше,
- физрук 2 человек,
- логопед-1 человек,
- шәфкать туташы 5 кеше,
- музыка житәкчесе 12 кеше.

Тәрбияләнүчеләр саны һәм хезмәткәрләрнең кадрлар составы турында мәгълүмат кушымтаның 1-3 таблицаларында бирелгән.

Аксубай районы буенча 0 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар саны буенча яқындагы өч елга демографик хәл һәм фараз 1 нче таблицада күрсәтелгән. Район буенча демографик хәл 1 нче таблицада күрсәтелгән.

1 нче таблица - Район буенча демографик вазгыять

Яше	2016	2017	2018	2019	2020
0	405	415	419	425	432
1	427	405	415	419	425
2	362	427	405	415	419
3	333	362	427	405	415
4	353	333	362	427	405
5	369	353	333	362	427
6	412	369	353	333	362
7	346	412	369	353	333
Барлығы:	3007	3076	3080	3139	3218

Мәктәпкәчә яшьтәге балалар саны фаразына таянып, яқындагы өч ел дәвамында балалар саны, 2015 ел дәрәжәсендә туучылар саны сакланган очракта, сизелерлек үзгәрмәскә дигән нәтижә ясарга мөмкин.

2015 елның 17 августына балалар арасында чират 177 бала тәшкил итә: 0 дән 1,5 елга кадәр - 117 бала; 1,5 яшьтән 3 яшькә кадәр - 51 бала; 3 яшьтән 7 яшькә кадәр - 0. 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге барлык балалар мәктәпкәчә белем бирү оешмаларына урнаштырылды. Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның бердәм базасын булдыру, хезмәтләр күрсәтү йөрешенә үтә күренмәләгән, чиратлылык турында мәгълүматның ачыклығын булдыру максатларында районда «Электрон балалар бакчасы» һәм «Балалар бакчасында ата-аналар түләве» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы уңышлы гамәлгә ашырыла. Чираттагы мәгълүмат 2 нче таблицада бирелгән.

2 нче таблица - 2013-2015 еллар чираты буенча мәгълүмат

	2013	2014	2015
(шәһәр)	244	228	177
авыл	0	0	0
Барлығы	244	228	177

Таблицадан күренгәнчә, Аксубай шәһәр тибындагы балалар бакчасына чиратның артуы кими.

Аксубай муниципаль районында соңгы 3 ел эчендә 2014 елда 2 балалар бакчасы ачылды. Аксубай поселогында 260 урынга, Түбән Татар Майнасында 20 урынга исәпләнгән. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә балаларны урнаштыру урыннары бар.

Хәзерге заман шартлары мәктәпкәчә яшьтәге балаларга белем бирүне оештыруга карата яңа таләпләр куя, балаларда яңа сыйфатлар һәм кыйммәтләр тәрбияләүгә йөз тотта, бу исә мәктәпкәчә белем бирүне яңарту кирәклеген аңлата.

Мәктәпкә укырга керер алдыннан балаларның башлангыч мөмкинлекләрен тигезләү максатларында балалар бакчаларына йөрми торган өлкән мәктәпкәчә яшьтәге балаларны мәктәпкәчә белем бирү тирәсендә гамәлгә кертү буенча эш алып бара. Мәктәпкәчә белем бирү алып барылмаган балалар турында мәгълүматлар банкы төзелде. 01.01.2015 елда мәктәпкәчә белем белән тәэмин ителмәгән 5,5-7 яшьлек балалар саны 68 бала исәпләнә. **13 гомуми белем бирү мәктәбе базасында 62 бала өчен мәктәптә белем алу 5,5-7 ел оештырылды.** Мәктәп алды хәзерлеген 91% тәшкил итә.

«Татарстан Республикасының дәүләт теле һәм Татарстан Республикасының башка телләре турында» Татарстан Республикасы Законы нигезендә балаларның туган телендә мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеге тәэмин ителә. 352 бала тәрбияләү һәм балалар бакчасын укыту татар теле булган 12 мәктәпкәчә учреждениеләр эшли. Балаларны туган татар телендә тәрбияләү һәм укыту 42% тәшкил итә (ТР буенча - 64%), 2013 елда - 47%, ТР буенча - 64%, 2014 елда - 42%, ТР буенча - 64,1%). Татар телендә белем бирүче мәгариф учреждениесендә 50 укытучы эшли, шуларның 12 се - балалар бакчасында.

Районның барлык почмакларында да милли почмаклар бизәлгән, 12сендә татар теле кабинетлары бар.

Мәктәпкәчә белем бирү системасы бүген балаларның сәламәтлеген ныгыту һәм саклау факторы буларак карала. Соңгы 3 елда балаларның сәламәтлегенә уңай үзгәрешләренә ел дәвамында бер бала тарафыннан узган көннәр санының кимүен, 2013 елда 3,8 көннән 2015 елда 3,7 көнгә кадәр кимүен кертергә мөмкин. 2012 елдан - балалар бакчасына йөрүче сәламәт балаларның өлеше арту тенденциясе күзәтелә.

Үсеше мөмкинлекләре чикләнгән балаларны гомуми белем бирү агымына кертү мәктәпкәчә белем бирүне үстерүнең перспектив юнәлеше булып тора. Балалар төркеменә 33% бала йөри, шуларның 10 ын инвалид балалар тәшкил итә (барлығы районда 30 кеше).

Шуңа бәйле рәвештә инклюзив төркемнәр булдыруның перспектив юнәлеше

Район һәм авылларның көнкүрешендә һәм урамнарында балаларның хәвефсез үз-үзләрен тотышы күнекмәләрен формалаштыру актуаль проблема булып кала. Аксубай муниципаль районының ЮХИДИ идарәсе һәм “Мәгариф бүлеге” МКУ балаларның юл-транспорт травматизмын профилактикалау

буенча мәктәпкәчә учреждениеләрдә нәтижәле эш алып барырга мөмкинлек бирә.

Хәзерге шартларда инновацион эшчәнлек өчен мөмкинлекләр арта. Аңа барлык учреждениеләр дә кушылды диярлек. Узган уку елында мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре коллективлары «Иң яхшы билингваль балалар бакчасы» Гранты конкурсында катнаштылар.

2014 елда «Буратино» гомумүстерү төрендәге балалар бакчасы» МББББУ һәм «Ләйсән» балалар бакчасы «Иң яхшы билингваль балалар бакчасы» республика смотр-конкурсында 1 миллион сумлык Грант отты, учреждение кабинет өчен жиһазлар, ярдәмлекләр, күрсәтмәлек сатып алды. 2015 елда «Радуга» балалар бакчасы» МБББМУ «Иң яхшы билингваль балалар бакчасы» республика смотр-конкурсында 1 миллион сумлык Грант отты.

2015 елда «Радуга» балалар бакчасы» балалар бакчасы тәрбиячесе Мишина Мария Викторовна «Мин татарча сөйләшәм һәм эшлим» рус телле тәрбиячеләрнең һөнәри осталык республика конкурсында «Икенче эни» номинациясендә жиңүче булды

Аксубай муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү системасын үстерүдә аның һәркем файдалана алырлык булуын һәм сыйфатын тәэмин итүдә уңай тенденцияләр күзәтелә. Шуңа ук вакытта мәктәпкәчә белем бирүгә анализ алга таба да кирәкле проблемаларны билгеләргә мөмкинлек бирде:

- мәктәпкәчә белем бирүне модернизацияләүнең системалы үзгәртеп корулары контекстында ДОУ челтәрен үстерү проблемасына комплекслы якин килүне тәэмин итү;
- сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларга заманча сыйфатлы мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеген тәэмин итү (сакланган интеллект һәм тормыш эшчәнлегенә шартларында);
- мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасы структурасына федераль дәрәжә таләпләрен гамәлгә ашыру яктысында педагогик кадрларның һөнәри компетентлыгы дәрәжәсен күтәрү һәм балаларга татар телен укытуны программа-методик тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

2. Челтәрне саклау һәм камилләштерү районда мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре

<i>№</i>	<i>Гомуми белемнәр</i>	<i>2016 ел</i>	<i>2017 ел</i>	<i>2018 ел</i>	<i>2019 ел</i>	<i>2020 ел</i>
I.	1. Балалар бакчалары саны	15	15	15	15	15
	төрләр, категорияләр:					
	- балалар бакчасы	14	14	14	14	14
	- гомумүстерү	1	1	1	1	1
	2. Гомуми белем бирү учреждениеләрендә төркемнәр саны	18	18	18	18	18

3. Мэктэпкэчэ тәрбия бирүне	48%	49%	50%	51%	52%
-----------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

3. Мэктэпкэчэ яшьтәге балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту

№	Эш юнәлеше	2019 ел	2019 ел	2019 ел	2019 ел	2019 ел
I	Билгеләнгән нормалар нигезендә спорт залларын һәм майданчыкларын комплектлау өчен физкультура жиһазларын сатып алу	110000 (йөз ун мең)	110000 (йөз ун мең)	120000 (йөз егерме мең)	120000 (йөз егерме мең)	120000 (йөз егерме мең)
	Балалар бакчасының медицина кабинетларын лицензияләүне тәмин итү	+		+	+	
	Инлюзив төркемнәр ачу		«Буратино» ДБМУ 150000 (йөз илле мең сум)		«Кояш кай» ДАМБ БМУ 150000 (йөз илле мең сум)	
II	Мэктэпкэчэ яшьтәге балаларны физик тәрбияләүнең һәм сәламәтләнүнең актуаль проблемалары буенча ел саен семинарлар үткөрү	+	+	+	+	+
	Физик культура буенча тәрбиячеләрнең квалификациясен күтәрү	+	+	+	+	+
	Балаларга сәламәтлек паспортларын рәсмиләштерү һәм алып бару	+	+	+	+	+
	Балалар бакчасында тәрбияләнүчеләрнең физик үсеше мониторингы	+	+	+	+	+
	Балалар бакчасында балаларның сәламәтлеге динамикасы	+	+	+	+	+
IV	Оешма һәм уздыру:					

- Ел тәрбиячесе	10000 (ун мең сум)	10000 (ун мең сум)	10000 (ун мең сум)	10000 (ун мең сум)	10000 (ун мең сум)
- иң яхшы кышкы (жәйге) участок-га смотр-конкурс	+	+	+	+	+
- «Яшел ут» балалар юл-транспорт травматизмын профилактикалау буенча смотр-конкурс	10000 (ун мең сум)		11000 (унбер мең сум)	12000(унике мең сум)	12000(унике мең сум)
- сәламәтлек айлыгы, Сәламәтлек көне	+	+	+	+	+
- Шатлыклы бала	10000 (ун мең сум)	10000 (ун мең сум)	10000 (ун мең сум)	12000(унике мең сум)	12000(унике мең сум)

4. Мәктәпкәчә белем бирү системасында инновацион эшчәнлек

№	Эш юнәлеше	2019 ел	2019 ел	2019 ел	2019 ел	2019 ел
I	Балалар бакчасында инновация эше өчен методик шартлар тәэмин итү	+	+	+	+	
	Инновацион эшчәнлек юнәлешләре нигезендә мәктәпкәчә белем бирү житәкчеләренен һәм педагогларының һөнәри компетентлык дәрәжәсен күтәрү	118,500	134,300	189,600	197,500	221,200
	Югары уку йортларының фәнни-методик кадрларын жәлеп итеп, Татарстан Республикасы Мәгарифне үстерү институты житәкчеләре өчен семинарлар оештыру	+	+	+	+	+
II	Мәктәпкәчә белем бирүнең эчтәлеген яңарту һәм педагогик технологияләр кертү шартларында яңа идарә технологияләрен, формаларын, ысулларын, идарә чараларын кертү	барлык мәктәпкәчә белем бирү район учреждениеләре				

III	Мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасы структурасына федераль дәүләт таләпләрен үтәүгә юнәлдерелгән мәктәпкәчә балаларны тәрбияләү һәм укытуның яңа вариатив программаларын кертү	+	+	+	+	+
IV	Балалар бакчасында татар телен укытуны яңа инновацион технологияләр һәм программа-методик тәэмин итү	+	+	+	+	+

5. Һөнәри яңадан әзерләү һәм күтәрү курсларын оештыру педагогик һәм житекче хезмәткәрләренең квалификацияләре

№	Исеме	Башикаручылар	2019 ел	2019 ел	2019 ел	2019 ел	2019 ел
I	Мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасы структурасына федераль дәүләт таләпләрен кертү яктылыгында тыңлаучылар проблемалары һәм белем бирү процессын оештыру мәсьәләсе нигезендә педагогларны курста әзерләүне оештыру:	ТР ИҮА					
	тәрбиячеләр музыкаль житекчеләр укытучы-логопедлар педагоглар-психологлар өлкән тәрбиячеләр татар телен өйрәтү буенча тәрбиячеләр		+	+	+	+	+
			+	+			
			+	+	+		+
II	Түбәндәге темалар буенча квалификация	ТГПУ ТР ИҮА					

	күтэрүнең проблемалы курслары: - Балалар бакчасында хезмәтне саклауны оештыру; - Мәгариф учреждениесендә янгынга каршы куркынычсызлык; - инновацион процессларны методик озата бару; - Балалар юл-транспорт травматизмын профилактикалау - инклюзив юнәлеш төркемнәрендә балаларның булуын һәм укытуын оештыру; - Балаларны татар теленә өйрәтүнең инновацион технологияләре			+				
			+		+			
			+	+	+	+	+	+
				+				
			+					
III	Медицина хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү курсларында янадан әзерлек	Медицина колледжы			+			+

2. «2016-2018 елларга гомуми белем бирүне, инклюзив белем бирүне дә кертеп, үстерү» ярдәмче программасы

2.1. Гомуми белем бирү өлкәсенә характеристика. Программаның төп максатлары

Аксубай муниципаль районының мәгариф системасында 2015 елның 1 сентябренә эшли:

- 33 гомуми белем бирү оешмасы (шулардан: 17 урта, 7 төп; 9 башлангыч мәктәп). Инновацион эшчәнлек 1 мәктәп базасында гамәлгә ашырыла («Аксубай лицее» МБОУ).

- 24 мәктәпкәчә мәгариф оешмасы;

- балаларга өстәмә белем бирүнең бер оешмасын («ЦВР» ДБИ) ;

- урта һөнәри белем бирүнең бер оештырылуы (МБОУ СПО «АТУТ»).

Мәгариф оешмалары челтәре	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Башлангыч мәктәпләр	7	6	8	8	9
Төп мәктәпләр	8	9	8	8	7
Урта мәктәпләр	16	17	16	16	16
Гимназия	3	-	-	-	-
Лицейлар	-	1	1	1	1
Балалар бакчалары	31	30	30	29	28
Юл хәрәкәте кагыйдәләре оешмалары	1	1	1	1	1
Урта һөнәри белем бирү оешмалары	-	-	-	1	1
БАРЛЫГЫ	65	64	64	64	63

Узган уку елында укучыларның гомуми саны 3346 укучыны тәшкил итте.

Гомуми белем бирү оешмаларында укучылар саны	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Башлангыч мәктәпләр	421	109	116	123	136
Төп мәктәпләр	340	385	370	316	268
Урта мәктәпләр	3528	3512	3255	3142	2942
Нәтижәдә ОО буенча:	4289	4006	3741	3581	3346
Балалар бакчалары	1181	1130	1156	1128	1065
БАРЛЫГЫ	5470	5136	4897	4709	4411

Аксубай муниципаль районы белем бирү системасының торышы һәм үсеш тенденцияләре мәгарифкә дәүләт һәм социаль заказны тулы күләмдә гамәлгә ашыру өчен кирәкле шартлар һәм ресурслар булуын күрсәтә. Мәгариф системасын үстерү динамикасы, матди-техник һәм фәнни-методик базаны, кадрлар потенциалын ныгыту, мәгариф учреждениеләренең балаларны сәламәтләндерүдә, укытуда, тәрбияләүдә һәм үстерүдә өстенлекле юнәлешләр буенча эшенең нәтижәлелеге, шул исәптән белем бирү сыйфатын тышкы

бэйсез бэялэү йомгаклары буенча да, Аксубай муниципаль районына белем бирүнең Региональ системасында уртача нәтижэләр бирергә мөмкинлек бирә.

2016-2018 елларга Аксубай муниципаль районы мәгариф системасын үстерү программасы белем бирү хезмәтләрен алу шартларын алга таба да яхшыртуга, заманча стандартлар һәм яшәү урынына, социаль һәм мөлкәти статусына, сәламәтлеге торышына карамастан, барлык категориядәге гражданныр өчен муниципаль районның инновацион, социаль юнәлешле үсешенә таләпләре нигезендә сыйфатлы белем алу мөмкинлеген арттыруга юнәлдерелгән.

Яңа Үсеш программасының юнәлешләре педагогларны һөнәри үстерү, муниципаль белем бирү чөлтәренәң ресурс базасын ныгыту, бердәм электрон белем бирү киңлегә булдыру, инновацион педагогик технологияләр куллану, мәгариф системасының икътисадыи нәтижәләлеген арттыру нигезендә барлык дәрәжәләрдә белем бирүнең нәтижәләлеген күтәрү өчен нигез бирә.

“Безнең яңа мәктәп” милли мәгариф инициативасында белдерелгән стратегик ориентирларга ирешүгә педагогларның, идарәче кадрларның максатчан эшчәнлегә, мәгариф учреждениеләре, дәүләт-ижтимагый идарә һәм үзидарә органнарының, бизнес-жәмәгәтьчөлекнең һәм социумның уртақ эше ярдәм итәчөк.

2.2. Төп чаралар характеристикасы Дәүләт программасы

2.2.1. Гомуми белем бирү оешмаларын жиһазлар һәм заманча кабинетлар белән тәәмин итү.

Максат: программаны ң...	- Мәгариф учреждениеләренәң матди-техник базасын саклау һәм үстерү
Бурычлары программаны ң...	- Гражданнырның мәгарифкә хоукларын гамәлгә ашыру, аларның сәламәтлеген саклау өчен матди-техник һәм санитария-гигиена шартларын тәәмин итү. - Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның, гомуми белем бирү учреждениеләре укучыларының, өстәмә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүчөләрнең сәләтләрен һәм мәнфәгәтләрен үстерү өчен шартлар тудыру
Исемлегә программа бүлекләре	- Аңлатма - Гомуми белем бирү учреждениеләрен ремонтлау - Мәгариф учреждениеләренәң укыту-матди базасын яхшырту
Программан ы гамәлгә	- Мәгариф учреждениеләренәң ресурс базасы һәм инфраструктурасының заманча таләпләргә туры килүе

Аңлатма

Аксубай муниципаль районы мәгариф учреждениеләрендә агымдагы көнгә Иске Каргалы төп гомуми белем бирү мәктәбendә, Иске Көек урта мәктәбendә, Чуаш Кичүе төп гомуми белем бирү мәктәбendә, Иске Елга урта мәктәбendә, Яңа Кенәр урта мәктәбendә, Иске Йомгак төп гомуми белем бирү мәктәбendә республика программасы буенча капитал ремонт ясалган.

Әмма мәгариф учреждениеләрендә комплекслы капитал ремонт күптән үткәрелмәгән. Аларның мораль һәм физик тузуы югары. Соңгы комплекслы капитал ремонт 90 нчы елларда үткәрелгән. Күрсәтелгән барлык күрсәткечләр 2016 елдан 2018 елга кадәр чорга муниципаль район мәгариф учреждениеләренен матди-техник базасын ныгыту чараларын планлаштыру өчен нигез булып тора.

Хәзерге вакытта республика гомуми белем бирү оешмаларының урта һәм өлкән звеносы укучыларының төп гомуми белем бирүнен федераль дәүләт белем бирү стандартлары белдергән белем бирү стандартларына туры китереп, профильле укуту программаларын гамәли үзләштерү мөмкинлеге житмәү күзәтелә 17.12.2010 № 1897, аларда укучылар тиеш:

географик мохит компонентларының микъдари һәм сыйфат характеристикаларын билгеләү өчен приборлардан һәм инструментлардан файдалануның элементар практик күнекмәләренә ия булу;

аналог һәм цифрлы үлчәү приборларын (физика) кулланып, танып белүнен, физик күренешләрен күзәтүнен, тәжрибәләр уздыруның, гади эксперименталь тикшеренүләренен, турыдан-туры һәм кыек үлчәүләренен фәнни ысулларын куллану тәжрибәсен сатып алырга;

тере организмнарны һәм кешене өйрәнү, әйләнә-тирә мохитне экологик мониторинглау (биология) үткәрү өчен биологик фән ысулларыннан файдалану һәм катлаулы булмаган биологик тәжрибәләр үткәрү тәжрибәсен тупларга;

лаборатор жиһазлар һәм приборлар (химия) кулланып, катлаулы булмаган химик тәжрибәләр үткәргәндә аларның әверелешләрен күзәтүне матдәләрен өйрәнүнен төрле ысулларын куллану тәжрибәсен тупларга.

Шулай итеп, укучыларда табигый-фәнни объектларны һәм күренешләрен өйрәнү буенча практик эш күнекмәләрен формалаштыру райондагы гомуми белем бирү мәктәпләренен предметлар кабинетларын заманча комплектлар (комплекслар) белән жиһазландыру зарурлығы белән аңлатыла. Цифрлы лабораторияләр комплектлары белән жиһазландыру

укучылар арасында уку-укуту программаларын үзлөштөрү мөмкинлеген тээмин итөчөк һәм мөгариф оешмаларын тәмамлаучыларны табигый фәнни эерлөүнең сыйфатын арттырачак.

№	Исеме	Гамәлгә ашыру вакытлары	Беренчел бәя (мең сум)
2. Капиталь ремонт.			
1.	МБОУ «Старокиреметская оош» - түбә, тәрәзә һәм ишек блоклары, су белән тээмин итү һәм канализация, жылылык, спорт залы		5558,9
2.	"Новоибрайкинская сош" МБМУ - түбә, тәрәзә һәм ишек блоклары, су белән тээмин итү һәм канализация		18270,0
3.	МБОУ «Староузеевская сош» - спорт залы, актлар залы, жылыту залы, түбә, тәрәзә һәм ишек блоклары, су белән тээмин итү һәм канализация, электр уты, фасад		9019,5
4.	МБОУ «Саврушская нош» - түбә, жылылык, тәрәзә һәм ишек блоклары, су белән тээмин итү һәм канализация, электр яктырту, фасад		2686,0
5.	«Түбән Баландино нош-дс» МБМУ - канализация, жылы бәдрәф		1080,0
6.	"Савгачевская сош" МБМУ - ишек һәм тәрәзә блоклары, су белән тээмин итү һәм канализация.		10875,4
7.	МБОУ «Кривоозерская сош» - электр яктырту, жылылык, су белән тээмин итү һәм канализация, тәрәзә ишекләре блоклары		2900,0
8.	«Иске савруш оясы» МБМУ - тәрәзә блоклары, спорт залы, идәннәр, су белән тээмин итү. коймалар		5790,0
9.	«Емелькинская сош» МБМУ - тәрәзә һәм ишек блоклары, жылылык, су белән тээмин итү һәм канализация, электр яктырту, идәннәр		12970,0
10.	«Иске ибрәкә сошкасы» МБМУ - тәрәзә һәм ишек блоклары, фасад, асфальт өслек, жылылык, су белән тээмин итү		21802,0
11.	«Яна тимошкин оясы» МБМУ - жылылык, су белән тээмин итү, канализация, электр яктырту, яшелчәсаклагыч, идән, тәрәзә һәм ишек блоклары		5630,0
12.	МБОУ «Щербенская оош» - жылыту, түбә, болдыр, тәрәзә һәм ишек блоклары, отмоствалар		6820,0

13.	МБОУ «Рускокиремetskая ншдс»-крыша, фасад, ябылу, су белэн тээмин итү, канализация, жылылык, тэрэзэ блоклары, электр уты		1800,0
14.	«Аксубай сошкасы № 3» МБМУ - жылылык, тэрэзэ һәм ишек блоклары		23450,0
15.	“Яңа Аксубай башы” МБМУ - тэрэзэ, ишек блоклары, канализация, электр уты, жылылык		2750,0
16.	"Новокиремetskая оош" МБМУ - түбә, фасад, тэрэзэ блоклары, канализация, су белэн тээмин итү		3440,0
17.	«Саврушская нач.» МБМУ - тэрэзэ һәм ишек блоклары, түбә, канализация, электр уты, жылылык, яшелчәсаклагыч		3450,0
18.	МБОУ «Урмандеевская ншдс»-кровать, тэрэзэ һәм ишек блоклары, салкын һәм кайнар су, электр үткәргечләре,		2850,0
19.	МБОУ "Трудолюбовская ншдс" - ишек блоклары, су белэн тээмин итү, канализация, тэрэзэ блоклары		1860,0
20.	“Карасу оясы” МБМУ - су белэн тээмин итү, канализация, тэрэзэ һәм ишек блоклары, электр уты, жылылык		2855,0
21.	“Сунчелевская сош” - жылылык, түбә өлешчә, су белэн тээмин итү, канализация		3120,0
22.	"Татсунчелев ншдсы -түбә, тэрэзэ һәм ишек блоклары, электр уты, жылылык		2800,0

4. Мәгариф учреждениеләренен укыту-матди базасын яхшырту

1.	Жиһаз комплекты булган башлангыч мәктәп кабинеты	33	1450,0
2.	Спорт залы жиһазы (башлангыч мәктәп өчен)	7	1351,0
3.	Спорт залы жиһазлары	25	5989,0
4.	Спорт инвентаре комплекты	33	1825,0
5.	Жиһаз комплекты белән математика кабинеты	17	2500,0
6.	Жиһаз комплекты булган рус теле һәм әдәбияты кабинеты	33	1273,8
7.	Жиһаз комплекты белән тарих кабинеты	12	1450,0
8.	Физика кабинеты, махсулаштырылган жиһазлар комплекты	12	12242,4
9.	Химия кабинеты, махсулаштырылган жиһазлар комплекты	10	1300,0
10.	Технология кабинеты (агач эшкәртү, металл эшкәртү)	10	5450,0
11.	Технология кабинеты (хезмәт күрсәтүче хезмәт)	10	1420,0

12.	География кабинеты жиһаз комплекты белән	12	800,0
13.	Биология кабинеты, махсулаштырылган жиһазлар комплекты	12	1480,0
14.	Жиһаз комплекты булган чит тел кабинеты	10	4000,0
15.	Татар теле һәм әдәбияты кабинеты	7	2000,0
16.	Жиһаз комплекты белән информатика кабинеты	20	2000,0
17.	Музыка кабинеты	17	1000,0
18.	Сынлы сәнгать кабинеты	17	1000,0
19.	Жиһаз комплекты белән ОБЖ/ОБС кабинеты	17	2500,0

2.2.2. «Татарстан Республикасында электрон белем бирү» проектын гамәлгә ашыру.

2.2.3. Федераль дәүләт белем бирү стандартларын кертү.

Максат:	- төп гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартларын кертү һәм гамәлгә ашыру
Бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - белем бирү процессында катнашучылар (укучылар һәм аларның ата-аналары (законлы вәкилләре), педагоглар һәм мәгариф учреждениеләре өчен белем бирү траекторияләрен сайлауның вариативлыгын һәм иреген үстерү; - заманча кешенең (мәгълүмат, коммуникатив, үз-үзен оештыру, үзлегеннән белем алу) база компетентлыкларын формалаштыруны тәмин итү өчен мәгарифтә системалы-эшлекле, компетентлы-юнәлешле якин килү технологияләрен кертү; - мәгариф оешмаларында белем бирү процессының заманча шартларын ФГОС нигезендә тәмин итү; - гомуми белем бирү оешмаларында төп белем бирү программаларын эшләүне һәм гамәлгә ашыруны аларның конкуренциягә сәләтлелеген арттыру һәм жәмәгатьчелекне белем бирү сыйфатын контрольгә жәлеп итү максатында фәнни-методик озата бару.
Бүлекләр исемлеге	<ul style="list-style-type: none"> - Аңлатма - Федераль дәүләт мәгариф стандартларын гамәлгә кертү чаралары - Индикаторлар һәм чараларны гамәлгә ашыру күрсәткечләре
Көтелә торган нәтижеләр	- Инновацион белем бирү программаларын, укыту технологияләрен, ысулларын һәм формаларын гамәлгә кертүче мәгариф оешмалары санын арттыру;

	<p>- Уку жиһазлары һәм техник чаралар белән тәэмин итү өлөшөндө ФГОС таләпләренә туры килә торган мәктәпләрнең предметлы кабинетлары санын арттыру.</p>
--	---

Аңлатма

Гомуми белем бирү эчтәлеген яңартуның һәм аны алу шартларын модернизацияләүнең төп механизмы яңа федераль дәүләт белем бирү стандартларын кертү булчак.

Яңа федераль дәүләт белем бирү стандартларының төп өлөшө булып башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүнең төп белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләренә карата таләпләр тора. Яңа федераль дәүләт белем бирү стандартлары белем бирү нәтижәләре турында күзаллауны сизелерлек киңәйтә һәм предметлы нәтижәләргә нормалаштыруга гына түгел, бәлки, көтелгән перспективаларны һәм шәхес, гаилә, жәмгыять һәм дәүләт ихтияжларын килештерү нигезендә формалаштырылган метик һәм шәхес нәтижәләренә ирешүгә, шулай ук баланы тиешле яшьтә үстерү турында заманча фәнни күзаллауларга йөз тотат. Әлеге яңа нәтижәләргә ирешү матди-техник шартларның адекват булуын гына түгел, педагоглар эшчәнлегендә һәм аны бәяләү системасында сизелерлек үзгәрешләргә дә таләп итәчәк.

[garantF1://97127.1000](#) Башлангыч мәктәп дәрәжәсендә башлангыч гомуми белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартлары (алга таба - ФГОС НОО) нигезендә белем алу һәм үз эшчәнлеген оештыру нигезен тәшкит итүче төп компетенцияләргә ия булуны тәэмин итә торган универсаль уку гамәлләргә формалаштыру төп әһәмияткә ия. Димәк, башлангыч мәктәптә педагогларга үзешкәнлыкны һәм үзбәя бирүне үстерү технологияләрен үзләштерергә кирәк.

[garantF1://55070507.1000](#) Төп мәктәп дәрәжәсендә төп гомуми белем бирү федераль дәүләт белем бирү стандартлары (алга таба - ФГОС ОО) дәрәжәсендә укучыларның үз-үзен үстерүгә һәм шәхси үзбилгеләнешкә сәләтен формалаштыруга, үз укуларының максатын мөстәкыйль билгели һәм аларга ирешү юлларын планлаштыра, уку-уку хезмәттәшлеген һәм укучы һәм яшьтәшләргә белән уртак эшчәнлекне оештыруга аерым игътибар бирелә.

Күрсәтелгән нәтижәләргә ирешү төрле өлкәләрдә пробаларны, интенсив аралашуны, гамәли социаль тәҗрибә алуны күздә тоткан яшүсмерләренә социаль һәм уку хезмәтләренә яңа формаларын кертүне таләп итәчәк.

Өлкән мәктәптә белем бирү нәтижәләргә арасында үзәк урынны индивидуаль белем бирү траекториясен төзүгә сәләтлелек, укучы-тикшеренү, проект һәм социаль эшчәнлек күнекмәләргә алачак. Моның өчен урта гомуми белем дәрәжәсендә белем бирү профиленә карап, уку курсларының өлкән сыйныф укучылары тарафыннан сайлау мөмкинлегенә тәэмин ителәчәк.

Районда Аксубай муниципаль районының гомуми белем бирү ФДОСына күчүнөң Перспектив планы нигезендә яңа белем бирү стандартларына күчү гамәлгә ашырыла:

**Аксубай муниципаль районының гомуми белем бирү ФДОСына күчүнөң
перспектив планы**

Уку елы	НОО ФГОС, саны			ФГОС ЖЧЖ, саны			ФГОС СОО, саны		
	ОУ	укучыл ар	сыйн ыфла р	ОУ	укучыл ар	сыйны флар	ОУ	укуч ылар	сыйны флар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010-2011	1	18	1	0	0	0	0	0	0
2011-2012	32	278	23	0	0	0	0	0	0
2012/2013	32	559	58	0	0	0	0	0	0
2013/2014	32	899	101	0	0	0	0	0	0
2014/2015	32	1192	136	1	18	1	0	0	0
2015/2016	X.	X.	X.	23	354	27	0	0	0
2016/2017	X.	X.	X.	23	615	67	0	0	0
2017/2018	X.	X.	X.	23	897	103	0	0	0

Федераль дәүләт мәгариф стандартларын гамәлгә кергү чаралары

№	Исеме	2016	2017	2018
1	Мәгариф оешмаларын укыту жиһазлары һәм укытуның техник чаралары белән жиһазлау өлешендә федераль дәүләт белем бирү стандартларына (ФГОС) күчү өчен шартлар тудыру (булган жиһазларны исәпкә алып)	+	+	+
2	Белем бирү шартларына федераль дәүләт белем бирү стандартлары таләпләре нигезендә гомуми белем бирү оешмаларының төп гомуми белем бирү дәрәжәсендә заманча уку жиһазлары белән тәмин итү	+	+	+
3	ФГОС кергү процессын мәгълүмати-методик тәмин итү	+	+	+
4	Федераль дәүләт белем бирү стандартларын кергү буенча белем бирү семинарлары (категорияләр буенча)	+	+	+
5	мультимедиа һәм заманча технологияләр, укыту методларын һәм рәвешләрен кергү	+	+	+
6	ТР Мәгариф һәм фән министрлығы һәм «Мәгариф бүлеге» МКУ планы буенча белем бирү сыйфатының мониторинг тикшеренүләрендә катнашу	+	+	+
7	Белем бирүнең сыйфатын мониторинглау тикшеренүләре нәтижәләре буенча аналитик семинарлар	+	+	+
8	Уку предметларының эш программаларын төзү буенча консультацияләр	+	+	+

Индикаторлар һәм чараларны гамәлгә ашыру күрсәткечләре

№	Күрсәткечләр	2016	2017	2018
1	Инновацион белем бирү программаларын, укыту технологияләрен, ысулларын һәм формаларын, белем бирү	62	64	65

	оешмаларының гомуми саныннан гамэлгә кертүче мәгариф оешмалары өлеше, %			
2	Уку жиһазлары һәм техник чаралар белән тәмин итү өлешендә ФГОС таләпләренә туры килә торган мәктәпләрнең предметлы кабинетлары өлеше, %	55	58	60

2.2.4. Сәләтле балаларга һәм аларның педагогларына адреслы ярдәм күрсәтү.

Максат: программаның..	Белем бирү эшчәнлегенә инновацион рәвешләре нигезендә сәләтле балаларны ачыклау, ярдәм итү, укыту, тәрбияләү һәм үстерү системасын булдыру һәм аның нәтижәле эшләвен тәмин итү
Программаның бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> – Педагогик кадрларны сәләтле балалар белән эшләү өчен әзерләү, яңадан әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү системасын камилләштерү. – Белем бирү эшчәнлегенә инновацион рәвешләре нигезендә сәләтле балаларны ачыклауны, аларга булышлык күрсәтүне, укытуны, тәрбияләүне һәм үстерүне мәгълүмати-методик тәмин итүне үстерү. – Мәгариф оешмалары эшчәнлеген координацияләү, сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга белем бирү мәсьәләләрендә кызыксынган учреждениеләр һәм оешмалар белән хезмәттәшлекне үстерү. – Сәләтле балаларга һәм яшьләргә социаль, хокукий һәм психологик ярдәм күрсәтүне тәмин итү.
Программа бүлекләре исемлеге	<ul style="list-style-type: none"> – Аңлатма – Программаны кадрлар һәм мәгълүмати-методик тәмин итү – Оештыру эше – Талантлы балаларга һәм яшьләргә ярдәм итү мәсьәләләрендә ведомствоара координация
Көтелә торган нәтижәләр программаны гамэлгә ашыру	<ul style="list-style-type: none"> – Педагогика һәм балалар сәләте психологиясе мәсьәләләре буенча педагогларның һөнәри компетентлык дәрәжәсен күтәрү – Сәләтле балалар белән эшләү өчен информацион-методик, диагностик, дидактик материаллар банкын үстерү – Сәләтле балалар белән эшләү буенча мәгариф оешмаларының муниципаль чөлтәрен үстерү
подпрограмманы ресурс белән тәмин итүне	Аксубай муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән ярдәмче программаның бюджет ассигнованиеләре күләме 480 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

нигезлэү	<ul style="list-style-type: none">– 2016 ел - 150,0 мең сум;– 2017 ел - 160,0 мең сум;– 2018 ел - 170,0 мең сум;
-----------------	--

1. Аңлатма

Муниципаль районның инновацион тотрыклы үсешенен төп шарты һәм аның төп конкурентлы өстенлеге - балаларның интеллектуаль-ижади потенциалы.

Мәгариф муниципаль системасында сәләтле балаларга ярдәм системалы рәвештә аларны үстерүнен төрле юнәлешләре аша гамәлгә ашырыла: 10,58% бала лицейда белем ала, 8,21% аерым фәннәрне тирәнтен өйрәтүче мәктәпләрдә, барлык урта мәктәпләрдә өлкән сыйныф укучыларын профильле укыту оештырыла, 1180 бала һәм яшүсмер өстәмә белем бирү системасында шөгыйльләнгән, жәйге профиль сменаларында һәм лагерьларда балаларның катнашу өлеше арта.

Фән олимпиадаларында, интеллектуаль һәм ижад конкурсларында катнашуның нәтижәләгә күрсәткечләре 3 ел дәвамында уңай динамикага ия. Интеллектуаль-ижад конкурсларда катнашучы балаларның өлеше артты. Ике ел эчендә катнашуның активлыгы һәм нәтижәләгә 1,5 тапкырдан күбрәккә артты.

Уровни катнашу	2013/2014 уку елы		2014/2015 уку елы	
	чаралар саны	призерлар саны	чаралар саны	призерлар саны
Халыкара, Бөтенроссия	18	56	27	100
Республика	19	26	25	31
Муниципаль	37	111	54	124

Укучыларны Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының “Республика олимпиада үзәге” ДАУ олимпиадаларына эзерләү максатларында кайбер фәннәр буенча укыту-тренировка жыйнагы (УТС) үткәрде. 2013-2014 уку елының Бөтенроссия олимпиадасының төбәк этабы нәтижәләре буенча УТСка әдәбият буенча 1 укучыны - Кривозерская СОШ, жәмгыять белеме буенча 3 нче мәктәптән 1 укучыны чакырдылар.

18 укучы республика олимпиадасының йомгаклау этабында район данын яклады, 38е - Бөтенроссия мәктәп укучылары олимпиадасының төбәк этабында. Шулардан 1 укучы - жиңүче һәм 5 укучы - призерлар:

Тарихны танып белүгә зур кызыксыну белдергән гуманитар дисциплиналар өлкәсендә сәләтле, интеллектуаль сәләтле балаларны ачыклау максатыннан «Умники и умницы» II Республика уены үткәрелде. «Умники и умницы» телеуенының республика этабында тугыз агонистның берсе - «Аксубай лицее» МБОУ 10 сыйныф укучысы Шугаев Роман булды.

Сәләтле балалар белән эшләү мәктәпкәчә белем бирү системасында башлана һәм педагогларның һәм тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарының тиешле психологик-педагогик компетенцияләрен булдыру, мәктәпкәчә белем бирү өлкәсендә яна федераль дәрәжә таләпләрен исәпкә алу нигезендә төзелә. Яшь талантларның үзенчәлекле, ачык беленеп торган сәләтләрен күрсәтүгә һәм гамәлгә ашыруга «Йолдызлык» һәм «Весенние выкрутасы» балалар

талантлары муниципаль конкурслары, балалар рәсемнең тематик конкурслары, декоратив-гамәли сәнгать конкурслары ярдәм итә.

Сәләтле балалар белән эшләү йомгаклары ел саен традицион муниципаль чараларда үткәрелә. Чыгарылыш мәжлесендә ел саен акчалата премияләр тапшыралар - Аксубай муниципаль районы башлыгы Гранты.

ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы үткәргән төбәк фәнни-гамәли конференцияләрендә һәм конкурс чараларында югары сыйныф укучыларының активлыгы арта; укучыларның Идел буе фәнни-экология конференциясендә, Н.И. Лобачевский, Л.Н. Толстой исемендәге фәнни-гамәли конференция һәм башкалар. Туган телләр буенча Олимпиадалар, конкурс чаралары кебек үк, Каюм Насыри исемендәге Төбәкара яшьләр фәнни-тикшеренү укулары, “Зиряк тиен - барысы өчен дә тел белеме”, “Мин татарча әйтәм” сәләтле балаларны ачыклау белән бергә, рухи, әхлак кебек гомумкешелек, кешелеклелек кыйммәтләрен тәрбиялиләр.

2016-2018 елларга сәләтле балаларга һәм яшьләргә ярдәм итү программасы белән бирү эшчәнлегенә инновацион рәвешләре нигезендә сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү, укыту, тәрбияләү һәм үстерү буенча муниципаль белән бирү системасының нәтижәле эшенә төп юнәлешләр, идарә итү һәм ресурслар белән тәмин итү механизмнарын, мәгариф ихтыяжларын канәгатьләндерә торган оештыру-эчтәлекле шартлар тудыруны, аларның ижади үсешен һәм шәхес сыйфатларын үстерүне тәмин итә торган сәләтле балалар мәнфәгатьләрен билгели.

2. Программаны кадрлар һәм мәгълүмати-методик тәмин итү

№	Исеме	Гамәлгә ашыру вакытлары	Жаваплы башкаручылар
1.	Педагогик кадрларны сәләтле балалар белән эшләү өчен әзерләү, яңадан әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү системасын камилләштерү	Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре
2.	Сәләтле балалар белән нәтижәле эшләүче педагогларны стимуллаштыру системасын эшләү	ел саен	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре
3.	Сәләтле балалар белән эшләү өчен тиешле матди-техник базаны үстерү: - ООда, ДОУда компьютер класслары жиһазлары, - техник һәм сәнгать ижаты өчен жиһазлар сатып алу; - мәгариф учреждениеләренә китапханәләре фондын яңа буынның	Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре

	эдәбият һәм мәгариф ресурслары белән тулыландыру		
4.	Заманча укыту-методика базасын үстерү: - сәләтле балалар белән эшләү буенча методик материаллар эшләү	Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре
5.	Укыту-тәрбия процессына эшләү һәм аны кертү мәгариф учреждениеләренен эшлекле якын килүгә нигезлэнгән инновацион методикалары һәм технологияләре үстерә торган укыту	Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре
6.	Республика (һәм башка дәрәжәдәге) конкурслар, олимпиадалар, фән юнәлешләре буенча турнирлар нәтижеләре буенча укучыларны мониторинглау	ел саен	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре
7.	Сәләтле балалар үсешен медицина-психологик тәэмин итү	Даими	Педагог-психолог
8.	Сәләтле балалар белән эшләнүен нәтижелелегенә мониторинг үткәрү	Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре

3. Оештыру эше

№	Исеме	Гамәлгә ашыру вакытлары	Жаваплы башкаручылар
1.	Тәрбиячеләр, укытучылар, социаль педагоглар, педагоглар - психологлар, сыйныф житәкчеләре өчен сәләтле балаларны үстерү өчен шартлар тудыру буенча максатчан семинарлар үткәрү	Даими	Мәгариф бүлеге
2.	Сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү проблемалары буенча муниципаль фәнни-гамәли конференция үткәрү	ел саен	Мәгариф бүлеге
3.	Педагогларның республика һәм бөтенроссия чараларында балаларның сәләтен үстерү проблемалары буенча катнашуларын оештыру	ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы планнары буенча	Мәгариф бүлеге

		МБ һәм РФ	
4.	Муниципаль балалар фәнни-гамәли конференцияләре, конкурслар, смотрлар, күргәзмәләр, фестивальләр, фән олимпиадалары, башка интеллектуаль-ижади чаралар оештыру	Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре
6.	Сәләтле балаларның региональ, федераль һәм халыкара дәрәжәдәге конкурс чараларында катнашуын оештыру	Даими	Мәгариф бүлеге
7.	Балалар күргәзмәләрен оештыру, проект, тикшеренү, ижади эшләр бастыру	ел саен	Мәктәптән тыш эшләр үзәге
8.	Балалары булган балалар өчен дистанцион белем бирүне оештыру югары белем бирү ихтыяжлары	Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре
9.	Сәләтле балалар өчен сезонлы профильле сменалар һәм лагерьлар оештыру	ел саен	мәгариф бүлеге
11.	Ата-аналар белән эшнә оештыру: - ата-аналар конференциясен үткөрү; - психологик тренинглар, индивидуаль тренинглар үткөрү сәләтле балалар һәм аларның ата-аналары өчен консультацияләр; - методик тәкъдимнәр эшләр һәм ата-аналарны программа-методик материаллар белән тәмин итү	ел саен гарызнамәләр буенча Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре

4. Сәләтле балаларга ярдәм итү мәсьәләләрендә ведомствоара координация

№	Исеме	Гамәлгә ашыру вакытлары	Жаваплы башкаручылар
1.	Мәгариф оешмалары, башка кызыксынган оешмалар арасында «Сәләтле балалар» проблемасы буенча хезмәттәшлек мәсьәләләрендә социаль партнерлыкны үстерү	Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре
2.	Талантлы балаларга ярдәм итү фондларын булдыру	ел саен	Мәгариф бүлеге

	Аксубай муниципаль районының башкарма комитеты, Аксубай муниципаль районы башлыгы грантын булдыру		
5.	Массакуләм мәгълүмат чараларында иң яхшы проект, тикшеренү, ижади эшләр язмаларын тәэмин итү сәләтле балалар белән эшләү буенча педагогларның белем һәм методик материаллары	Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре
6.	Интернет челтәрендә мәгълүмат битләренә ярдәм	Даими	мәгариф бүлеге, мәгариф оешмалары житәкчеләре

2.2.5. Аксубай районы гомуми белем бирү оешмалары укытучыларының - мөгаллимнәренә һөнәри үсеш һәм методик коучингын булдыру.

Максат: программан ың...	«XXI гасырда белем бирүне яңарту» Сингапур программасын кулланып, предметлар укытуда заманча мәгариф технологияләрен кертү
Бурычлары программан ың...	Мәктәп укытучыларының инновацион командалары челтәрен формалаштырырга, укытуның сыйфатын яхшыртуга, хезмәттәшлек атмосферасын булдыруга һәм район мәктәпләре арасында тәҗрибә уртаклашуга ярдәм итүче алдынгы белем бирү практикасын кертүгә
Программа бүлекләре исемлеге	– Аңлатма – Чаралар планы
Программан ы гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижеләр	Программа укытучыларны индустриаль гасырның пассив өйрәнүләреннән күнекмәләр үсешә: Коммуникация, Хезмәттәшлек, Тәнкыйть фикерләү һәм Креативлык аша XI гасыр укытучыларына күчүгә ярдәм итә.

1. Аңлату язуы

2013 елда Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгында Татарстан Республикасы мәгарифен үстерү институты һәм Educare Сингапур компаниясе арасында килешү имзalandы. Уртақ проектны гамәлгә ашыру нәтижәсе - Татарстан мәктәпләрендә укытучыларга методик ярдәм күрсәтү системасын модернизацияләү.

Проект кысаларында мәгариф һәм ИМЦ директорларының муниципаль бүлекләре башлыклары өчен тренинглар, ИМЦ директорлары өчен лидерлык курслары узды.

Татарстан Республикасы белән Educare арасында өч еллык хезмәттәшлек турында килешүгә ирешелде.

Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының һәм Сингапур компаниясенен «Educare International Consultancy» «Татарстан Республикасында уку сыйфатын камилләштерү» уртак проекты кысаларында районыбызда «XXI гасыр өчен уку» укытучыларын һөнәри үстерү программаларын гамәлгә ашыру дәвам итә.

Узган уку елында районның 322 укытучысы «XXI гасыр өчен укуны яңарту» программасы буенча ике көнлек тренинг узды, «XXI гасырда белем бирүне үзгәртү: тәнкыйди фикерләү үсеше» программасы буенча - 239.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, «XXI гасыр өчен белем бирү» программасы буенча уку районның барлык мәктәпләрендә эшләүче педагоглар белән 100%ка тәмамланды.

Укытучыларның квалификациясен күтәрү һәм консультация бирү аша педагогик осталыгын үстерү, XXI гасырның уңышлы укучыларын тәрбияләү һәм үстерү максатларында 2014 елдан 3нче номерлы Аксубай урта мәктәбе Превосходство мәктәбе буларак уңышлы эшли.

Уку елы дәвамында Превосходство мәктәбе методик коучинглар, ачык дәресләр, район укытучылары өчен мастер-класслар оештырылды һәм үткәрелде. Югарыда атап үтелгән чараларда катнашкан укытучылар дәрестә уку структураларын куллану, аралашуны үстерү, укучыларның хезмәттәшлеген һәм критик фикерләвен югары бәяләделәр.

ОО директорларының һөнәри компетентлыгын һәм Татарстан Республикасы мәгариф системасының булачак лидерларының кадрлар резервын күтәрү, Сингапур компаниясенен «Educare Cooperative Limited» уртак проекты гамәлгә ашыру кысасында инновацион һәм динамик лидерлык өлкәсендә белем һәм күнекмәләрне камилләштерү максатларында «Татарстан Республикасында белем бирү сыйфатын камилләштерү» һәм Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы директоры «Аксубай 2 нче урта мәктәбе» МББУ директоры Сударев А.М. һәм «Иске Илбәк урта мәктәбе» МББУ директоры урынбасары А.С. Маклаков Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларының директорлар һәм перспектив урынбасарлары өчен курслар узды.

2015-2016 уку елында «XXI гасырда укуны үзгәртү: тәнкыйди фикерләүне үстерү» программасы буенча 322 укытучыны һәм «XXI гасырда укуны үзгәртү: проблемаларны креатив хәл итү» программасы буенча 239 укытучыны өйрәтергә кирәк.

2.Чаралар планы

№	Исеме	Гамәлгә ашыру вакытлары
1.	PD портал ресурсларыннан файдалану	ел саен
2.	<p>Программа буенча укытучылар өчен укыту тренингларын: «XXI гасырда белем бирүне үзгәртү: фикерләү культурасын үстерү»</p> <ul style="list-style-type: none"> - “Иске Кизләү урта мәктәбе” МБМУ; - Иске Тимошка урта мәктәбе» МБМУ - Иске ибрәкә урта мәктәбе» МБМУ - Яна Бәрәңге урта мәктәбе” МБМУ - «Савгачевская СОШ» МБМУ - МБОУ «Емелькинская СОШ» - Түбән Кама урта гомуми белем бирү мәктәбе» МБМУ - Яна Тимошкин төп гомуми белем бирү мәктәбе» МБМУ - Иске узел урта мәктәбе» МБМУ - Яна Чишмә төп гомуми белем бирү мәктәбе» МБМУ - “Сунчелеевская СОШ” МБМУ - Карасу урта мәктәбе” МБМУ - МБОУ «Щербенская ОШ» - Иске Илдерәк урта мәктәбе» МБМУ - Яна Кенәр урта мәктәбе” МБМУ - Чувеноруска урта мәктәбе» МБМУ - Иске Кыремет төп гомуми белем бирү мәктәбе» МБМУ 	2015 ел
3.	<p>Программа буенча укытучылар өчен укыту тренингларын: «XXI гасырда укытуны үзгәртү: проблемаларны креатив хәл итү»</p> <ul style="list-style-type: none"> - “3 нче Аксубай урта мәктәбе” МБМУ; -Аксубай 2 нче урта мәктәбе» МБМУ; - “Аксубай лицее” МБМУ - Яна Аксубай мәктәбе” МБМУ - “Кривоозерская ОШ” МБМУ - Иске савруш урта мәктәбе» МБМУ - МБОУ Рускокиреметская НШ» - МБОУ « Урманреевская НШ» - Иске Татадан НШ» МБМУ - Тахтала төп гомуми белем бирү мәктәбе» МБМУ - Түбән Баланда төп гомуми белем бирү мәктәбе» - МБОУ «Трудолюбовская НШ» - МБОУ "Татсунчелеевская НШ" 	2015 ел

	<ul style="list-style-type: none"> - Иске Елга урта мәктәбе» МБМУ - Яна узел төп гомуми белем бирү мәктәбе» МБМУ 	
4.	<p>Программа буенча укытучылар өчен укыту тренинглрын: «XXI гасырда укытуны үзгәртү: проблемаларны креатив хәл итү»</p> <ul style="list-style-type: none"> - “Иске Кизләү урта мәктәбе” МБМУ; - Иске Тимошка урта мәктәбе» МБМУ - Иске ибрәкә урта мәктәбе» МБМУ - Яна Бәрәңге урта мәктәбе” МБМУ - «Савгачевская СОШ» МБМУ - МБОУ «Емелькинская СОШ» - Түбән Кама урта гомуми белем бирү мәктәбе» МБМУ - Яңа Тимошкин төп гомуми белем бирү мәктәбе» МБМУ - Иске узел урта мәктәбе» МБМУ - Яңа Чишмә төп гомуми белем бирү мәктәбе» МБМУ - “Сунчелеевская СОШ” МБМУ - Карасу урта мәктәбе” МБМУ - МБОУ «Щербенская ОШ» - Иске Илдерәк урта мәктәбе» МБМУ - Яңа Кенәр урта мәктәбе” МБМУ - Чувеноруска урта мәктәбе» МБМУ - Иске Кыремет төп гомуми белем бирү мәктәбе» МБМУ 	2016 ел
5.	Сингапур методикасы структураларын кулланып, дәресләр уздырганда укытучыларга методик ярдәм күрсәтү.	2015-2018 ел
6.	Район укытучыларының дәресләрен карау.	2015-2018 ел

2.2.6. Милли мәгариф системасын үстерү.

Максат: программан ың...	Тел мәгарифендә инновацион процессларны үстерү, милләтара һәм этникара мөнәсәбәтләр мәдәниятен камилләштерү аша милли мәгарифнең сыйфатын күтәрү
Бурычлары программан ың...	<ul style="list-style-type: none"> – «Татарстан Республикасы халыклары дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында» Татарстан Республикасы Законы нигезендә дәүләт телләренең тигез эшләвен алга таба тәэмин итү – Мәгълүмат технологияләрен һәм альтернатив программаларны гамәлгә ашыру аша туган тел һәм дәүләт теле буенча белем алуучыларның белемнәрен күтәрү – Инновацион белем бирү технологияләрен гамәлгә кертү нигезендә укытуучыларның педагогик һәм методик осталыгын камилләштерү – Сыйныфтан тыш һәм тикшеренү эшләрен активлаштыру аша телләр яшәшенең мәдәни һәм белем бирү мохитен үстерү – Аксубай муниципаль районында социаль статусны арттыру һәм дәүләт телләрен һәм башка телләргә популярлаштыру
Программа бүлекләре исемлеге	<ul style="list-style-type: none"> – Аңлатма – Мәгариф учреждениеләренең укыту-матди базасын ныгыту – Программаны оештыру белән тәэмин итү – Икетеллек шартларында педагогик кадрлар белән эшләү – Программаны гамәлгә ашыру буенча педагоглар һәм укучылар белән массакуләм чаралар
Программан ы гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижеләр	Укытуучыларның һөнәри компетентлыгын үстерү, инновацион технологияләр һәм туган телне өйрәнүне стимуллаштыручы нәтижәле механизмнар кертү нигезендә белем бирү сыйфатын күтәрү

1.Аңлату язуы

Милли белем теләсә кайсы халыкның яңарышында мөһим фактор булып тора. Мәктәп милли мәдәниятне үстерүнең дәвамчанлыгын тәэмин итә һәм аңа ирешүне һәр кешенең байлыгы, казанышы итә, туган телнең үзенчәлекле традицияләрен йөртүче һәм дәвам иттерүче, шулай ук гомумкешелекнең әхлакый кыйммәтләрен булдыручы ижади шәхес формалаштыра.

«Мәгариф турында» Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы

законнары, «Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында» Татарстан Республикасы Законы, «2014-2020 елларга Татарстан Республикасында дәүләт телләрен һәм башка халыкларны саклау, өйрәнү һәм үстерү турында» Татарстан Республикасы Дәүләт программасы нигезендә Аксубай районында милли мәгарифнең төп принцибы булып туган телдә укытуның һәм тәрбияләүнең демократик һәм конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру, бу хокукны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру тора.

Милли белем шәхеснең интеллектуаль һәм рухи үсеше өчен киң киңлек ача. Гомумән республика буенча кебек үк, Аксубай районында да аның үсешенә төп проблемалары хәл ителгән: барлык мәгариф учреждениеләре татар теле һәм әдәбияты дәрәслекләре белән тәэмин ителгән, мәктәпләр укытучылар - тел белгечләре белән комплектланган, милли мәгариф учреждениеләрендә балаларны туган телендә укыту өчен шартлар тудырылган.

Районның мәгариф системасы 29 балалар бакчасы, 3 башлангыч мәктәп, 7 башлангыч мәктәп-балалар бакчасы, 7 төп мәктәп, 16 урта мәктәп, 1 техникум үз эченә ала.

2015-2016 уку елында районда 33 гомуми белем бирү оешмасы эшли: 12 татар, 9 рус һәм 12 мәктәп чуваш телен өйрәнү.

Укучыларның милли составы: татарлар - 1023 - 31,7%, руслар - 534 - 16,4%, чувашлар - 1690 - 51,9%, башкалар - 5 - 0,01%.

Балалар бакчаларында 1065 бала тәрбияләнә, шуларның 322 се - татар баласы. Татар телендә белем бирүче 12 балалар бакчасы, 12 чуваш телендә белем бирү һәм тәрбия бирүче балалар бакчасы бар.

Район мәктәпләрендә 61 татар теле һәм әдәбияты укытучысы эшли: 59 - югары педагогик белемле татар теле һәм әдәбияты белгечләре, 2 укытучысы урта-махсус белемле, 6 укытучысы югары категорияле, бу 11,7% тәшкил итә, 35 (57,3%) - I категория, 15 (29,4%) - II категория.

Район мәктәпләрендә 45 рус теле һәм әдәбияты укытучысы эшли: аларның 7се югары категорияле (15,5%), 26сы I категорияле (57,7%), 13 - II категорияле (28,8%), 2се - категорияле (0,4%).

Чуаш телен өйрәнгән мәктәпләрдә 12 чуаш теле һәм әдәбияты укытучысы эшли: аларның 1 е югары категориягә (0,8%) ия, 8 е беренче категориягә (66,6%), 3 се икенче категориягә (25%) ия.

2 гомуми белем бирү оешмасында милли мәгариф мәсьәләләре буенча укыту эше буенча директорлар урынбасарлары вазыйфалары сакланып калды.

Мәктәпләрдә татар теле һәм әдәбиятының 35 кабинеты эшли, аларда 4 компьютер урнаштырылган. «Компьютер - укытучыга» республика конкурсы кысаларында алынган шәхси ноутбуклар да бар.

Югары уку йортларының филология факультетларында укуларын дәвам итүче район мәктәпләрен тәмамлаучылар хисабына кадрларны яңарту эше алып барыла. Барлык мәгариф учреждениеләре (мәктәпләр һәм балалар бакчалары) тәрбиячеләр һәм укытучылар - туган телләренә укытучы предметлар белән тәэмин ителгән. Аннан соңгы өч елда туган тел

укутучыларына ихтыяж юк.

Татар телен һәм әдәбиятын укутуның нәтижәлелеген күтәрү милли мәгарифне үстерүдә өстенлекле юнәлеш булып тора.

Уку елы	Татар теле һәм әдәбияты			
	Уңышлылык		Сыйфат	
	тел	әдәбият	тел	әдәбият
2012/2013	100%	100%	74,3%	78,4%
2013/2014	100%	100%	80,8%	85,6%
2014/2015	11.2.	11.2.	78,1%	83,0%

Туган телләр һәм дәүләт телләре буенча белем алуучыларның сыйфатын арттыру бурычларын гамәлгә ашыру мәгълүмати технологияләр, альтернатив программалар куллану аша тормышка ашырылды. Район татар теле һәм әдәбияты укутучыларының 42 (68,8%) коммуникатив технология буенча эшкә кушылды (автор Р. З. Хәйдәрова).

Россия Федерациясе регионнары белән хезмәттәшлек уңышлы гамәлгә ашырыла. Ульяновск өлкәсе Димитровграды укутучылар һәм укучылары делегацияләре белән актив алмашу алып барыла һәм Чуваш Республикасының татар мәктәпләре вәкилләре белән элементлар урнаштырылды.

2. Мәгариф учреждениеләренә укуту-методик базасын ныгыту

№	Исеме	Үткәрү гамәлгә ашыруның	Жаваплы башкаручылар
1	Белем бирү учреждениеләрен укуту-методик һәм белешмә әдәбият, электрон ресурслар, газеталарга язылу белән тәэмин итү һәм журналлар	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
2	Белем бирү учреждениеләрен татар телен һәм әдәбиятын укуту өчен заманча компьютерлар белән тәэмин итү	ел саен	бүлек
3	Барлык милләт балалары өчен компьютерда мәктәп программаларын укуту	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
4	Республикадан читтә урнашкан татар мәктәпләренә дәреслекләрен һәм методик	ел саен	бүлек

	эсбапларын (Ульяновск өлкәсе Димитровграды, Чуваш Республикасы) тәэмин итү		
5	Аксубай муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкның туган телендә китапханә әдәбияты фондын арттыру	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
6	Сатып алу - мәктәп фольклор ансамбльләре өчен милли костюмнар чуваш татар - музыкаль инструментлар		бүлек

3. Программаны оештыру белән тәэмин итү

№	Исеме	Гамәлгә ашыру вакытлары			Җаваплы башкаручылар
		2016 ел	2017 ел	2018 ел	
1.	Рус телле мәгариф учреждениеләрендә милли төркемнәрнең эшен камилләштерү	ел саен			бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
2.	Мәгариф учреждениеләрендә ике дәүләт телендә дә эш башкару өчен шартлар тудыру	ел саен			мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
3.	Милли мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре челтәрен үстерү:				балалар бакчасы житәкчеләре
	- татар балалар бакчасының саны	12	12	12	
	- төркемнәр саны				
	- аларда балалар				
	- чуваш балалар бакчасының саны	12	12	12	
	- төркемнәр саны				
	- аларда балалар				
4.	Рус телле мәктәпкәчә учреждениеләрдә татар төркемнәре челтәрен үстерү:				балалар бакчасы житәкчеләре

	- балалар бакчалары саны	1	2	2	
	- төркемнәр саны	2	4	4	
	- балалар саны				
6.	Рус телле мәгариф учреждениеләрендә татар ярдәмче төркемнәрен туплау	33	33	33	мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
7.	Этнокмәдәни тәрбия белән сыйныфлар оештыру өчен шартлар тудыру	12	12	12	мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
8.	Милли мәдәниятне һәм мәгарифне торгызу өчен ресурс мәктәпләре эшен камилләштерү: милләтен тат - Яңа Бәрәңге урта гомуми белем бирү мәктәбе	ел саен			бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
9.	Гомуми белем бирү учреждениеләренең татар теле һәм әдәбияты кабинетлары конкурсын үткөрү	ел саен			бүлек
10	Татар халкының әхлакый-этник традицияләрен өйрәнү буенча укучыларның фәнни жәмгыятьләрен булдыру	ел саен			бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
11	Материалларны иң яхшы укытучыларның эш тәҗрибәсеннән массакуләм матбугат чараларында бастырып чыгару	ел саен			бүлек
12	Милли-гамәли, культурологик һәм туган якны өйрәнү юнәлешендә өстәмә белем бирү учреждениеләрендә түгәрәкләр санын арттыру	ел саен			бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
13	Милли мәгарифне үстерү мәсьәләләре буенча педагогик коллективлар, ата-аналар һәм жәмәгатьчелек вәкилләре	ел саен			бүлек

	катнашында түгәрәк өстәлләр үткәру		
--	------------------------------------	--	--

4. Икетеллелек шартларында педагогик кадрлар белән эшләү

<i>№</i>	<i>Исеме</i>	<i>Гамәлгә ашыру вакытлары</i>	<i>Жаваплы башкаручылар</i>
1.	Урта һәм кыска сроклы курсларда мәктәпләрне һәм белем бирү учреждениеләрен профильле югары белемле кадрлар белән туплау; туган тел укытучыларының квалификациясен арттыру	ел саен	бүлек · мәгариф оешмалары житәкчеләре
2.	Икетеллелек шартларында дифференциацияләнган методик эш максатларында татар теле һәм әдәбияты укытучыларының ижади лабораторияләре эшчәнлеген оештыру	ел саен	бүлек ·
3.	Татар теле һәм әдәбияты укытучыларын инновацион технологияләргә өйрәтү буенча семинарлар оештыру	ел саен	бүлек ·
4.	Татар телен һәм әдәбиятын укытуда яна технологияләр кертү буенча укыту-методик комплексны камилләштерү	ел саен	мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
5.	«Ел укытучысы», «Мастер-класс», «Иң яхшы дәрес» һөнәри конкурслары үткәру	ел саен	бүлек ·
6.	Татар һәм башка милли телләренң иң яхшы укытучылары эш тәҗрибәсен гомумиләштерү	ел саен	бүлек ·
8.	Ульяновск өлкәсе Димитровградының 22 нче мәктәбе һәм Чуваш Республикасының татар мәктәпләре белән хезмәттәшлек.	ел саен	бүлек ·

5. Педагоглар һәм укучылар белән массакуләм чаралар

№	Исеме	Гамәлгә ашыру вакытлары	Җаваплы башкаручылар
1.	Үткөрү - традицион чаралар балалар бакчасында тәрбияләнүчеләр белән; - татар мәктәпләре укучылары өчен татар теле һәм әдәбияты буенча муниципаль олимпиадалар, рус телле укучылар өчен, башка милләт балалары өчен (чуашлар)	ел саен	бүлек
2.	Татар теле декадасын, милли мәдәният көннәрен, Халыкара толерантлык көнен, Халыкара туган тел көнен үткөрү	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
3.	ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы үткәрә торган чараларда катнашу	ел саен	бүлек
4.	Муниципаль район территориясендә яшәүче халыкларның тарихын, мәдәниәтен өйрәнү буенча фәнни форумнар оештыру	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
5.	Укучылар белән традицион чаралар үткөрү: - «И туган тел, и матур тел» бәйрәме; - татар жыры конкурсы - язучылар, шагыйрьләр белән очрашулар оештыру; - шигърият яратучылар конкурсы	ел саен	бүлек
6.	«Чиста сүз», мәктәп тематик газеталары һәм әдәби альманахлар конкурслары үткөрү	ел саен	бүлек
7.	Татар шагыйре Г.Тукайның туган көненә багышланган бәйрәм	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
8.	Жәйге савыктыру лагерьларында «Сәләт» профильле отрядын оештыру	ел саен	бүлек

9.	Туган телләр көненә багышланган чаралар оештыру һәм уздыру	ел саен	бүлек
10.	«Туфан укулары» конкурсын оештыру һәм уздыру	ел саен	бүлек
11.	Гаиләдә балаларны милли традицияләрдә тәрбияләү проблемалары буенча ата-аналар конференциясе үткәрү.	ел саен	Идарә мәгариф
12.	Г.Тукай елына багышланган чаралар	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
13.	Татар мәгърифәтчесе, галим һәм язучы К.Насыйринның 190 еллыгына багышланган фәнни-гамәли конференция	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
14.	Балалар язучысы һәм тәржемәче Р.Вәлиеваның 85 еллыгына багышланган шигырь укучылар конкурсы	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
15.	ТР халык язучысының, жәмәгать эшлеклесенең 80 еллыгына багышланган театр декадасы Т. Миңнуллин	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
16.	ТР халык язучысы М.Мәһдиевнең 85 еллыгына багышланган презентация эшләре конкурсы	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
17.	ТР халык шагыйре Х.Туфанның 115 еллыгына багышланган педагогик идеяләр фестивале	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
18.	Татар теле һәм әдәбияты укытучыларының төбәкара семинары	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре

19.	«Россия халыкларының милли бэйрәмнәре» Бөтенроссия фотоконкурсында катнашу	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
20.	Мәгариф учреждениеләрендә «Нәүрүз» төрки халыклар бэйрәмен үткөрү	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
21.	«Ана теле» татар теленә дистанцион өйрәтүне оештыру	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
22.	Г.Афзал исемендәге республика педагогик укулары	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
23.	«Болгар - Туган тел» Татарстан Республикасы Спас муниципаль районында татар теле буенча сөйләм практикасы булган регионар палатка лагерен оештыру һәм үткөрү	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре
24.	«Мин татарча сөйләшәм» республика акциясе	ел саен	бүлек мәгариф оешмалары житәкчеләре

2.2.7. 2016-2018 елларда Аксубай районында рус теле

Максат: программаның...	Аксубай муниципаль районы мәгариф учреждениеләрендә «Рус теле» федераль максатчан программасын, «Татарстанда рус теле» республика максатчан программасын гамәлгә ашыру
Бурычлары программаның...	– Мәгариф учреждениеләрендә рус теле һәм китапханә кабинетларының матди базасын ныгыту

	<ul style="list-style-type: none"> – Рус теле һәм әдәбияты укытучыларын һөнәри әзерләү һәм аларның һөнәри үсешен тәмин итү – Укучыларның тел белеме һәм сөйләм мәдәнияте дәрәжәсен арттыру – Массакүләм мәгълүмат чаралары ярдәмендә рус теле һәм рус мәдәниятен пропагандалау
Программа бүлекләре исемлеге	<p>Аңлатма</p> <p>Рус теле һәм әдәбияты кабинетларының матди базасын ныгыту</p> <p>Оештыру чаралары</p> <p>Педагогик кадрлар белән эшләү</p> <p>Укучылар белән массакүләм чаралар</p>
Көтелә торган нәтижеләр	<p>Рус теле һәм әдәбияты буенча укучыларның белем сыйфатын күтәрү</p> <p>Татарстан Республикасы халыклары мәдәниятләрен үстерү һәм аларның үзара хезмәттәшлеге контекстында XXI гасыр тел шәхесен формалаштыру</p> <p>Рус теленә мөхәббәт һәм хөрмәт хисе тәрбияләү</p>

1. Аңлату язмасы

Дәүләт һәм милләтара тел статусы рус телен өйрәнүгә, аның структурасын, нормаларын үзләштерүгә югары таләпләр куярга мәжбүр итә. Рус телен белү, аның нинди милләттән булуына карамастан, һәр кешенең укымышлылыгының аерылгысыз ягы булып тора.

Аксубай муниципаль районы белем бирү учреждениеләрендә рус телен укыту методикасын үстерү һәм укыту эшчәнлегенә төп нәтижеләре - яңа буынның белем бирү стандартларын кертү, яңа педагогик технологияләр кертү, рус телен укытуны камилләштерү.

Программаның эшчәнлеген гамәлгә ашыру рус теле, район методик берләшмәсе укытучыларының ШМО эшен оештыру аша гамәлгә ашырыла, алар кысаларында чыгарылыш сыйныфларында рус телен укыту методикасын белү дәрәжәсен тест контроле методикасы кертелде, рус теле һәм әдәбияты буенча уку-методик әдәбиятының яңа буыны белән эш оештырылды, яңа технологияләр кулланылды һәм гамәлгә кертелде.

Рус теле һәм әдәбияты укытучылары үзләренә һөнәри дәрәжәләрен семинарларда, практикумнарда, НПКда, Татарстан Республикасы ИРО каршындагы квалификация күтәрү курсларында, дистанцион рәвештә дә, читтән торып та, читтән торып та үстерәләр.

Ижади эшләүче укытучылар тәҗрибәсе муниципаль, республика һәм Россия дәрәжәсендә гомумиләштерелде: семинарларда, фәнни-гамәли конференцияләрдә, һөнәри конкурсларда, «Беренче сентябрь» газетасына кушымтада, «Мәктәптә рус теле» журналларында басылып чыкты.

“Татарстанда рус теле” республика максатчан программасын гамәлгә ашыру барышында район мәгариф учреждениеләрендә рус теле кабинетларының филология, техник укуыту чаралары буенча уку-укуыту, сәнгать, методика, белешмә әдәбияты белән жиһазлануы яхшырды. Укуытучыларның медиатекалары, ижади төркем әгъзалары буларак, шулай ук үз эшләрен Интернетның төрле сайтларында һәм Вафина Ф.В. бергәлегендә урнаштырган сүзче-укуытучылар тарафыннан оештырылган презентация программалары белән тулыланды. «2 нче АКсубай урта мәктәбе» МББУ укуытучылары

Уку-тәрбия процессында Интернеттан файдалану технологияләрен үзләштерү буенча тагын да нәтижәлерәк эшләү өчен, рус теле һәм әдәбияты буенча Интернет-ресурслар банкы түбәндәге бүлекләр буенча төзелә:

1. электрон китапханәләр
2. әдәбият өчен чордаш
3. сүзлекләр
4. укуыту методикасы
5. педагогик технологияләр
6. тәҗрибә алмашу
7. әдәби иҗат
8. БДИга әзерлек
9. олимпиада биремнәре

Шәһәр һәм район белем бирү учреждениеләрендә Шәһәр һәм район укучылары ел саен республика фән олимпиадаларында, рус әдәбияты буенча бөтенроссия олимпиадасында, республика конкурсларында, НПКда жиңүчеләр һәм призерлар булалар.

Шуның белән бергә, республика максатчан программасын гамәлгә ашырганда «Татарстанда рус теле» житешсезлекләр бар. Рус теле һәм әдәбияты кабинетларын тиешенчә жиһазландырмау, укучыларның билгеле бер категориясендәге телдән һәм язма әйтелмәләрен типик кимчелекләре, тел культурасының гражданның шәхесара аралашуында дәрәжәсе түбән булу эшне дөвам итү өчен нигез булып тора.

2. Рус теле һәм әдәбияты кабинетларының матди базасын ныгыту

<i>№</i>	<i>Исеме</i>	<i>Гамәлгә ашыру вакытлары</i>	<i>Җаваплы башкаручылар</i>
1.	Рус теле кабинетларын	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
2.	Интернет-ресурслар банкын рус теле һәм әдәбияты буенча төрле бүлекләр буенча	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре

3.	Рус теле укытучыларын укыту методик, белешмә, дидактик әдәбият белән тәмин итү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
4.	Укучылар өчен заманча укыту-күргәзмә әсбаплар сатып алу	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
5.	Рус теле һәм рус әдәбияты курсының төп бүлекләре буенча Интернет-ресурслар банкын тулыландыру, укучыларны ГИА, БДИ формасында йомгаклау аттестациясенә әзерләү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
6.	Белем бирүнең барлык учреждениеләрен газетага язылу белән тәмин итү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
7.	19-20 гасырларда рус классик әдәбияты мәгариф учреждениеләренең китапханә фондларын төрле типтагы сүзлекләр, культурология әдәбияты белән тулыландыру	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре

3. Оештыру чаралары

<i>№</i>	<i>Исеме</i>	<i>Гамәлгә ашыру вакытлары</i>	<i>Җаваплы башкаручылар</i>
1.	Педагогик һәм ата-аналар жәмәгатьчелеге, идарә һәм методик кадрлар, мәдәният учреждениеләре, массакуләм мәгълүмат чаралары вәкилләре, балалар	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
3.	«Тотальный диктант» акциясен басма һәм электрон массакуләм мәгълүмат чаралары белән берлектә кин пропагандалау	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
4.	Белем бирү учреждениеләрендә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрендә рус теле һәм әдәбияты буенча түгәрәкләрдә укучыларны колачлау	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
5.	Мәктәп газеталары, әдәби альманахлар, викториналар конкурслары үткәрү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре

6.	Гомуми белем бирү мәктәпләрендә рус теле һәм әдәбияты кабинетларын карау	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
7.	Рус теле һәм әдәбияты укытучыларының эш тәҗрибәсеннән материалларны массакүләм матбугат чараларында бастырып чыгару	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре

4. Педагогик кадрлар белән эшләү

<i>№</i>	<i>Исеме</i>	<i>Гамәлгә ашыру вакытлары</i>	<i>Җаваплы башкаручылар</i>
1	Һөнәри компетенцияләрен һәм ижади ихтыяжларын исәпкә алып, Татарстан Республикасы ИРОда рус теле укытучыларының квалификациясен күтәрү эшен камилләштерү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
2	Рус теле һәм әдәбияты укытучыларының мәктәп, муниципаль методик берләшмәләре, ижади төркемнәре эшен камилләштерү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
3	Төрле проблемалар буенча региональ инновацион майданчыклар эшен оештыру	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
4	Рус телен һәм әдәбиятын укытуда укытуның инновацион технологияләрен туплау һәм гамәлгә кертү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
5	Рус телен укытуны компьютер ярдәмендә озата бару технологиясен камилләштерү һәм укучыларны ЮХИДИга, БДИга әзерләү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
6	Мәгариф учреждениеләрендә рус телен һәм әдәбиятын укытуның нәтиҗәлелеген арттыру проблемалары буенча конференцияләр, семинарлар үткөрү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
7	Гомуми белем бирү учреждениеләрендә электив курслар, өстәмә белем бирү программаларын үткөрү культурологик юнәлешле	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре

8	Педагогларның сөйләм мәданияте дәрәжәсен күтәрү проблемалары буенча семинарлар, педагогик укулар эзерләүне һәм уздыруны гамәлгә ашыру	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
10	Педагогик, ата-аналар һәм укучылар коллективларында сөйләм культурасын һәм үзара мөнәсәбәтләр этикасын тәрбияләү буенча мәгариф учреждениеләре, аерым педагогларның тәҗрибәсен гомумиләштерү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
11	Югары уку йортлары укытучыларын, ТР ИҮА хезмәткәрләрен, Егораева Е.Н. Егораеваны жәлеп итеп, рус теле һәм әдәбияты укытучыларының НПК оешмасы ГИА, БДИ хезмәткәрләрен жәлеп итеп	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
12	«Рус теле һәм әдәбиятының иң яхшы укытучысы» конкурсын үткәрү, рус теле һәм әдәбияты укытучысының иң яхшы сайты	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
13	Рус теле һәм әдәбияты укытучылары өчен «Укучыларны ГИА, БДИ га эзерләү системасы» темасы буенча семинарлар үткәрү.	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
14	Белем бирү хезмәтләренең сыйфатына мониторинг тикшерүе үткәрү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре

5. Укучылар белән массакүләм чаралар

<i>№</i>	<i>Исеме</i>	<i>Гамәлгә ашыру вакытлары</i>	<i>Жаваплы башкаручылар</i>
1	Ел саен бирелә торган олимпиадалар	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
2	Конкурслар турындагы нигезләмәләргә таянып, республика конкурсларында иншалар һәм башка ижади эшләр һәм башка ижади эшләр башкару	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
3	Шагыйрь һәм язучыларның юбилейларына, шулай ук тел һәм әдәбият дөнъясында мөһим вакыйгаларга багышланган ел саен уздырыла торган әдәби бәйрәмнәр үткәрү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
4	Укучыларның әдәби ижатын стимуллаштыру максатында мәгариф учреждениеләре арасында стена газеталары, әдәби альманахлар конкурслары үткәрү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
5	Рус теле айлыгы кысаларында Туган тел көненә багышланган бәйрәмнәр үткәрү	ел саен 21 февраль, апрель	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
6	Тел белеме һәм әдәбият белеме буенча муниципаль, республика НПКларында катнашуны оештыру	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре
7	Мәктәп укучылары арасында төрле тематика буенча уку, ораторлык осталыгы буенча муниципаль конкурслар үткәрү	ел саен	Мәгариф бүлеге, мәгариф учреждениеләре житәкчеләре

2.2.8. Махсус (коррекция) белем бирү системасын үстерү.

2.2.9. Аксубай муниципаль районының мәгариф учреждениеләре челтәрен үстерү.

Максат: программаны ң...	Аксубай муниципаль районының мәгариф учреждениеләре челтәрен үстерү
Бурычлары программаны ң...	<p>Сыйфатлы белем алуның гражданнарның белем алу ихтыяжларына, заманча стандартлар таләпләренә, муниципаль районны инновацион үстерү юнәлешләренә туры килә торган сыйфатын арттыру нигезендә өзлексез белем бирү системасын үстерү.</p> <p>Мәгариф учреждениеләренә нәтижәле челтәрен булдыру, челтәр укытучылары практикасын кертү, кирәкле концентрацияне һәм ресурсларны максатчан бүлүнә тәмин итү.</p> <p>Мәгариф системасы хезмәткәрләре санының нисбәтен оптимальләштерү, бушаган педагогик персоналны эшкә урнаштыру - пенсия яшендә түгел.</p> <p>Норматив финанслауны кертү һәм педагогларның уку йөкләнешен норматив йөкләнешкә житкерү аша конкурентлык мохите шартларын булдыру.</p> <p>Сыйныфның тулылыгы арту, профильле укыту программаларын, индивидуаль программаларны, өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә кертү.</p>
Исемлеге программа бүлекләре	<ul style="list-style-type: none"> - Аңлатма - Программаны гамәлгә ашыру чаралары исемлеге.
Программан ы гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижәләр	Педагогларны һөнәри үстерү, муниципаль белем бирү челтәренә ресурс базасын ныгыту, бердәм электрон белем бирү киңлегә булдыру, инновацион педагогик технологияләр куллану, мәгариф системасының икътисадый нәтижәлелеген арттыру нигезендә аның барлык дәрәжәләрендә белем бирү сыйфатын күтәрү

Аңлатма

2013-2015 елларда Аксубай муниципаль районы белем бирү системасының торышы һәм үсеш тенденцияләре мәгарифкә дәүләт һәм социаль заказны тулы күләмдә гамәлгә ашыру өчен кирәкле шартлар һәм ресурслар булуын күрсәтә. Мәгариф системасын үстерү динамикасы, матди-техник һәм фәнни-методик базаны, кадрлар потенциалын ныгыту, мәгариф учреждениеләренә балаларны сәламәтләндерүдә, укытуда, тәрбияләүдә һәм үстерүдә өстенлекле юнәлешләр буенча эшенә нәтижәлелеге, шул исәптән белем бирү сыйфатын тышкы бәйсез бәяләү йомгаклары буенча да, Аксубай

муниципаль районуна 26 нчы урынны мэгариф төбәк системасында биләргә мөмкинлек бирә.

2015-2018 елларга Аксубай муниципаль районы мэгариф системасын үстерү программасы белем бирү хезмәтләрен алу шартларын алга таба да яхшыртуга, заманча стандартлар һәм яшәү урынына, социаль һәм мөлкәти статусына, сәламәтлеге торышына карамастан, барлык категориядәге гражданныр өчен муниципаль районның инновацион, социаль юнәлешле үсешенә таләпләре нигезендә сыйфатлы белем алу мөмкинлеген арттыруга юнәлдерелгән.

Яңа Үсеш программасының юнәлешләре педагогларның һөнәри үстерү, муниципаль белем бирү чөлтәренә ресурс базасын ныгыту, бердәм электрон белем бирү киңлеге булдыру, инновацион педагогик технологияләр куллану, мэгариф системасының икътисадый нәтижәләлеген арттыру нигезендә барлык дәрәжәләрдә белем бирүнең нәтижәләлеген күтәрү өчен нигез бирә.

“Безнең яңа мәктәп” милли белем бирү инициативасында, “Киләчәк” - “Киләчәк” 2010-2015 елларга Татарстан Республикасы мэгарифен үстерү стратегиясендә күрсәтелгән стратегик юнәлешләренә казанышларына педагогларның, идарәче кадрларның максатчан эшчәнлеге, мэгариф учреждениеләренә, дәүләт-ижтимагый идарә һәм үзидарә органнырының, бизнес-жәмәгәтчелекнең һәм социумның уртак эшчәнлеге ярдәм итәчәк.

2015-2016 уку елында Аксубай муниципаль районында 33 мәктәп эшли, шулардан:

- башлангыч - 10;
- төп - 6;
- уртача - 17.

Сыйныф-комплектларның гомуми саны - 296, шул исәптән шәһәр буенча - 62, авыл буенча - 234.

Район буенча уртача - 14,5 укучы, шул исәптән шәһәр буенча - 21.6, авыл буенча - 8.

Мәктәпләр киселешендә уртача тулылык, 2016-2017, 2017-2018 һәм 2018-2019 уку елында класс-комплектлар саны 1 нче таблицанда китерелде

Аксубай муниципаль районы буенча 1 нче сыйныф таблицасы

ОО исеме	ӨЧЕН ЧЕ ШӘН Ә Р	1 сыйныф		2 сыйныф		3 сыйныф		4 сыйныф		5 сыйныф		6 сыйныф		7 сыйныф		8 сыйныф		9 сыйныф		10 сыйныф		11 сыйныф		Барлығы	
		комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны	комплектлар	укучылар саны
		"Аксубай лицее" МБМУ	2016- 2017	2	32	2	35	2	35	2	33	1	21	2	44	2	42	2	34	2	35	1	20	0	0
	2017- 2018	2	34	2	32	2	35	2	35	2	38	1	21	2	44	2	42	2	34	1	22	1	20	19	357
	2018- 2019	2	30	2	34	2	32	2	35	2	40	2	38	1	21	2	44	2	42	1	18	1	22	19	356
"2 нче Аксубай урта мәктәбе" МБМУ	2016- 2017	1	30	1	25	1	24	2	33	2	35	2	35	1	24	2	41	2	30	1	15	0	0	15	292
	2017- 2018	2	36	1	30	1	25	1	24	2	33	2	35	2	35	1	24	2	41	1	15	1	15	16	313
	2018- 2019	1	30	2	36	1	30	1	25	1	24	2	33	2	35	2	35	1	24	1	15	1	15	15	302
"3 нче Аксубай урта мәктәбе" МБМУ	2016- 2017	3	87	3	86	3	84	3	65	3	72	2	54	3	84	3	68	3	73	2	40	2	52	30	765
	2017- 2018	3	87	3	87	3	86	3	84	3	65	3	72	2	54	3	84	3	68	2	50	2	40	30	777
	2018- 2019	3	87	3	87	3	87	3	86	3	84	3	65	3	72	2	54	3	84	2	50	2	50	30	806
"Емельк инская СОШ" МБМУ	2016- 2017	1	6	1	6	3	9	1	7	1	13	1	10	1	12	1	9	1	10	1	13	1	6	13	101
	2017- 2018	2	8	1	6	2	6	1	9	1	7	1	13	1	10	1	12	1	9	1	10	1	13	13	103
	2018- 2019	0	5	2	8	1	6	1	6	1	9	1	7	1	13	1	10	1	12	1	9	1	10	11	95
"Кривоо зерская СОШ" МБМУ	2016- 2017	1	5	1	6	1	5	1	3	1	5	1	5	1	4	1	8	1	6	1	2	1	5	11	54
	2017- 2018	1	6	1	5	1	6	1	5	1	9	1	5	1	5	1	4	1	8	1	3	1	2	11	58
	2018- 2019	1	1	1	6	1	5	1	6	1	8	1	9	1	5	1	5	1	4	1	5	1	3	11	57

"Түбөн Татмай УББМ" МБМУ	2016- 2017	0	4	1	1	1	7	1	4	1	7	1	6	1	3	1	5	1	6	1	7	1	2	10	52
	2017- 2018	1	2	0	4	1	1	1	7	1	4	1	7	1	6	1	3	1	5	1	6	1	7	10	52
	2018- 2019	1	2	1	2	0	4	1	1	1	7	1	4	1	7	1	6	1	3	1	5	1	6	10	47
"Яңа демкин УББМ" МБМУ	2016- 2017	0	4	0	1	1	8	1	1	1	2	1	5	1	2	1	2	1	3	1	2	1	5	9	35
	2017- 2018	0	2	0	4	1	1	1	8	1	1	1	2	1	5	1	2	1	2	1	3	1	2	9	32
	2018- 2019	0	5	0	2	1	4	1	1	1	8	1	1	1	2	1	5	1	2	1	2	1	3	9	35
"М.И. Аб драхман ов исеменд эге Яңа Бэрэнге урта мәктәбе" МБМУ	2016- 2017	1	8	1	6	1	6	1	5	1	6	1	8	1	15	1	8	1	19	1	15	1	6	11	102
	2017- 2018	1	5	1	8	1	6	1	6	1	5	1	6	1	8	1	15	1	8	1	19	1	15	11	101
	2018- 2019	1	5	1	5	1	8	1	6	1	6	1	5	1	6	1	8	1	15	1	8	1	19	11	91
"Савгаче вская СОШ" МБМУ	2016- 2017	1	9	1	12	1	12	1	7	2	24	2	16	2	25	2	32	2	31	1	20	1	20	16	208
	2017- 2018	1	22	1	9	1	12	1	12	2	17	2	24	2	16	2	25	2	32	1	20	1	20	16	209
	2018- 2019	1	16	1	22	1	9	1	12	2	24	2	17	2	24	2	16	2	25	1	22	1	20	16	207
"Иске Илдерәк УББМ" МБМУ	2016- 2017	1	17	1	16	1	17	1	5	1	10	1	14	1	10	1	12	1	9	1	14	1	6	11	130
	2017- 2018	1	12	1	17	1	16	1	17	1	5	1	10	1	14	1	10	1	12	1	9	1	14	11	136
	2018- 2019	1	12	1	12	1	13	1	16	1	17	1	5	1	10	1	14	1	10	1	12	1	9	11	130
"Иске Кизләү УББМ" МБМУ	2016- 2017	1	4	1	12	0	4	1	1	1	4	0	0	1	6	1	7	1	12	1	11	1	2	9	63
	2017- 2018	1	3	1	4	1	12	1	4	1	1	1	4	0	0	1	6	1	7	1	12	1	11	10	64
	2018- 2019	1	4	1	3	1	4	1	12	1	4	1	1	1	4	0	0	1	6	1	7	1	12	10	57

"В.Ф.Тарасов Исемендэге Иске мокшин о УББМ" МБМУ	2016-2017	1	8	2	12	2	8	2	17	1	15	1	21	1	14	1	16	1	19	1	19	1	13	14	162
	2017-2018	1	8	1	8	2	12	2	8	1	17	1	15	1	21	1	14	1	16	1	19	1	19	13	157
	2018-2019	2	10	1	8	1	8	2	12	1	12	1	17	1	15	1	21	1	14	1	16	1	19	13	152
"Иске Тимошка а УББМ" МБМУ	2016-2017	2	21	1	19	2	14	2	17	1	8	1	22	1	13	1	23	1	19	1	21	1	16	14	193
	2017-2018	3	16	2	21	1	19	2	14	1	17	1	8	1	22	1	13	1	23	1	19	1	21	15	193
	2018-2019	1	14	3	16	2	21	1	19	1	14	1	17	1	8	1	22	1	13	1	23	1	19	14	186
"Староу зеевская СОШ" МБМУ	2016-2017	1	6	1	7	1	11	1	5	1	4	1	16	1	8	1	10	1	8	1	9	1	6	11	90
	2017-2018	1	3	1	6	1	7	1	11	1	5	1	4	1	16	1	8	1	10	1	8	1	9	11	87
	2018-2019	1	4	1	3	1	6	1	7	1	11	1	5	1	4	1	16	1	8	1	10	1	8	11	82
"Иске ибрэкэ УББМ" МБМУ	2016-2017	1	20	2	28	1	15	1	18	1	9	1	16	1	18	1	18	1	21	1	10	1	15	12	188
	2017-2018	1	21	1	20	2	28	1	15	1	18	1	9	1	16	1	18	1	18	1	15	1	10	12	188
	2018-2019	1	19	1	21	1	20	2	28	1	15	1	18	1	9	1	16	1	18	1	10	1	15	12	189
"Сунчел еевская СОШ" МБМУ	2016-2017	1	11	1	10	2	6	2	6	1	10	1	14	1	6	1	13	1	15	1	6	1	9	13	106
	2017-2018	1	5	1	11	2	10	2	6	1	6	1	10	1	14	1	6	1	13	1	8	1	6	13	95
	2018-2019	1	7	1	5	2	11	2	10	1	6	1	6	1	10	1	14	1	6	1	7	1	8	13	90
"Шәрәф етдинов Исемендэге Карасу төп гомуми белем	2016-2017	1	6	0	2	1	9	1	4	1	5	1	2	1	1	1	4	1	4					8	37
	2017-2018	1	3	1	6	0	2	1	9	1	4	1	5	1	2	1	1	1	4					8	36
	2018-2019	1	6	0	2	1	6	1	2	1	9	1	4	1	5	1	2	1	1					8	37

белем бирү мөктәбе" МБМУ	2018-2019	0	3	1	4	0	5	1	4	1	3	1	4	1	4	1	5	1	4					7	36				
"Щербинская ОШ" МБМУ	2016-2017	1	2	1	2	0	0	1	4	1	1	1	6	1	3	1	3	1	6					8	27				
	2017-2018	1	2	1	2	1	2	0	0	1	4	1	1	1	6	1	3	1	3					8	23				
	2018-2019	1	2	1	2	1	2	1	2	0	0	1	4	1	1	1	6	1	3					8	22				
"Түбән Баланды башлангыч мөктәбе - балалар бакчасы" МБМУ	2016-2017	1	4	1	6	1	3	1	6															4	19				
	2017-2018	1	4	1	6	1	6	1	3																4	19			
	2018-2019	1	6	1	4	1	6	1	6																4	22			
"Яңа Аксубай төп гомуми белем бирү мөктәбе" МБМУ	2016-2017	2	12	3	12	3	9	3	11																11	44			
	2017-2018	3	7	2	12	3	12	3	9																	11	40		
	2018-2019	2	7	3	7	2	12	3	12																	10	38		
"Новокиреметская НШ" МБМУ	2016-2017	1	2	0	0	1	3	1	1																	3	6		
	2017-2018	1	2	1	2	0	0	1	3																		3	7	
	2018-2019	1	1	1	2	1	2	0	0																		3	5	
"Русскокиреметская башлангыч мөктәп-балалар	2016-2017	0	2	0	2	1	1	1	3																		2	8	
	2017-2018	0	4	0	2	1	2	1	1																			2	9
	2018-2019	0	2	0	4	1	2	1	2																			2	10

бакчасы " МБМУ																									
"Татсун челэй башланг ыч мэктэбе - балалар бакчасы " МБМУ	2016- 2017	0	4	0	5	1	3	1	2															2	14
	2017- 2018	1	5	0	4	1	5	1	3															3	17
	2018- 2019	1	5	1	5	1	4	1	5															4	19
ӨМР буенча ИТОГО	2016- 2017	34	351	32	355	38	324	42	284	26	272	26	317	27	316	28	332	28	356	17	224	15	163	313	329 4
	2017- 2018	39	328	33	353	37	354	39	325	28	269	26	272	26	317	27	316	28	332	17	238	17	224	317	332 8
	2018- 2019	34	314	37	328	38	348	40	355	26	315	27	267	27	274	26	318	27	316	17	219	17	238	316	329 2

Муниципаль районда укучылар саны 3252 укучы тәшкил итә. 2015-2016 уку елында шәһәр жирлеге буенча укучылар саны 1348 укучы тәшкил итте, авыл жирлеге буенча - 1904 укучы, шулардан:

- шәһәр жирлегендәге башлангыч мәктәпләрнең 0 укучысы;
- авыл жирлегендәге башлангыч мәктәпләрнең 138 укучысы;
- шәһәр жирлегендәге төп мәктәпләрнең 0 укучысы;
- авыл жирлегендә төп мәктәпләрнең 227 укучысы;
- шәһәр жирлегендәге урта мәктәпләрнең 1348 укучысы;
- Авыл жирлегендәге урта мәктәпләрнең 1539 укучысы.

Гомуми белем бирү мәктәпләре структурасында башлангыч мәктәпләрнең гомуми өлеше 30% тәшкил итә, аларда укучыларның гомуми санының 4,3% ы белем ала. Башлангыч мәктәпләр авыл жирлегендә урнашкан.

Гомуми белем бирү мәктәпләре структурасында төп мәктәпләрнең гомуми өлеше 18% тәшкил итә, аларда укучыларның гомуми санының 7% ы белем ала.

Гомуми белем бирү мәктәпләре структурасында урта мәктәпләрнең гомуми өлеше 51% тәшкил итә, аларда укучыларның гомуми саныннан 88,7% белем ала.

Килеп туган демографик вазгыять хәзерге мәгариф системасына житди йогынты ясый.

2014 елда балалар саны 6,6 %ка кими, 2015 елда - 2,9 %ка.

<i>Уку елы</i>	<i>2013- 2014</i>	<i>2014- 2015</i>	<i>2015- 2016</i>
<i>Кол-во учащихся</i>	<i>3581</i>	<i>3346</i>	<i>3252</i>

Яңадан оештырыла торган һәм ябыла торган мәктәпләрдән балаларны база мәктәпләренә китерү мәктәпнең үзендә дә, тулаем муниципаль районда да уртача күрсәткечне арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

Аксубай муниципаль районында 19 мәктәп маршруты эшли, 13 мәктәп автобусы эшли. Мәктәптә пассажирлар йөртү чөптәрен 31 торак пункт үз эченә ала. Алдагы өч ел дәвамында өстәмә 6 маршрут ачу планлаштырыла (юллар төзү шарты белән), шуларның 2016-2017 елда - 1, 2017-2018 елда - 3, 2018-2019 елда - 3. Аз комплектлы мәктәпләрдә укучыларны төп мәктәпләргә китерү анализы 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица - Укучыларның төп мәктәпләргә алып бару анализы

Күрсәткеч атамасы	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Автобуслар саны	13	12	13
Төп мәктәпләр саны	8	8	9
Маршрутлар саны	19	19	21
Чыгарылган укучылар саны	461	439	461

Әмма мәктәп автобусларының яңа маршрутларын оештырганда ике төп проблема туа:

- өстәмә мәктәп автобусларында ихтыяж;
- балаларны ташу өчен билгеләнгән таләпләргә туры килмәве (юл өслеге булмау, юл полосасының киңлегенә туры килмәве, юл билгеләре һәм юл билгеләре булмау, тукталыш павильоннары һ.б.).

Мәгариф учреждениеләренең нәтижәле чөптәрен булдыру зарурлығы, авыл жирлегендә укучыларның сыйфатлы белем бирүгә керүен тәмин итү, шулай ук балалар санын киметү мәгариф учреждениеләре чөптәрен оптимальләштерүне уздыруның төп сәбәбе булып тора.

Программаны гамәлгә ашыру чаралары исемлегенә.

2016 ел				
№	ОУ исеме	Үзгәргәннән соң ОУ статусы	База мәктәбе	Кирәкле шартлар
1.	Иске Татадам башлангыч мәктәбе	Түбән Мәйдан урта мәктәбе филиалы	Түбән Татмайнс урта гомуми белем бирү мәктәбе	
2017 ел				
1.	Яңа урта мәктәбе	Яңа төп гомуми белем бирү мәктәбе	Аксубай лицее	Яңа автобус, Каплау майданчыклары, Автобус тукталышы, өстәмә юл билгеләре урнаштыру
2.	Кривоозерская СОШ	Кривоозерская ООШ	Аксубай лицее	Яңа автобус Каплау майданчыклары, Автобус тукталышы, өстәмә юл билгеләре урнаштыру
3.	Яңа төп гомуми белем бирү мәктәбе	Яңа төп гомуми белем бирү мәктәбе	Страоузеев урта мәктәбе	Яңа автобус Каплау майданчыклары, Автобус тукталышы, өстәмә юл билгеләре урнаштыру

4.	Савруш башлангыч	Иске савруш төп гомуми белем бирү мәктәбе филиалы	Иске савруш төп гомуми белем бирү мәктәбе	
2018 ел				
1.	Иске Кыязлы УББМ	Иске Кыязлы төп гомуми белем бирү мәктәбе	Иске Тимошка урта мәктәбе	Автобус Каплау майданчыклары, Автобус тукталышы, өстәмә юл билгеләре урнаштыру
2.	Караса төп гомуми белем бирү мәктәбе	Караса башлангыч	Аксубай лицее	Каплау майданчыклары, Автобус тукталышы, өстәмә юл билгеләре урнаштыру
3.	ОБББМ Тахталасы	НОШ Тахталасы	Түбән Кама урта мәктәбе	Юл төзелеше (1.5 км.) Каплау майданчыклары, Автобус тукталышы, өстәмә юл билгеләре урнаштыру
4.	Шәрбән ООШ	Шәрбән НОШ	Аксубай лицее	Каплау майданчыклары, Автобус тукталышы, өстәмә юл билгеләре урнаштыру

Белем бирүнең сыйфатын күтәрүгә юнәлдерелгән планлаштырыла торган чаралар түбәндәгеләргә мөмкинлек бирә:

- перспектив база мәгариф учреждениеләрендә матди, финанс, кадрлар ресурсларын тупларга,
- сыйныфларның тулылыгын арттырырга,
- өстәмә белем бирүне оештыру өчен бушаган биналардан нәтижәле файдалану,
- биналарны карап тотуга чыгымнарны киметергә һәм янга калган акчаларны мәгариф учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлтергә.

2.3. Ресурс белән тәмин итүне нигезләү ярдәмче программасы

Имзалар программасы чараларын финанслау күләме Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 123769894,76 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән еллар буенча:

2016 ел - 17426758,7 мең сум;

2017 ел - 17460367,9 мең сум;

2018 ел - 17460367,9 мең сум.

3. 2016-2018 елларга өстәмә белем бирүне дә кертеп, тәрбияләү һәм үстерү»

Аңлатма

Аксубай муниципаль районының тәрбия эше программасын кабул итүнең бөтенлеге районда тәрбия эше системасын кайбер норматив документларда формалаштырылган яңа мөгариф тенденцияләре нигезендә проектлау зарурлыгы белән аңлатыла:

- РФ Президентының 2012 елның 1 июнендәге Указы. «2012 - 2017 елларга балалар мөнфәгатләрнендә гамәлләрнен милли стратегиясе турында» 761 нче номерлы
- «Россия Федерациясендә мөгариф турында» 2012 елның 29 декабрнендәге 273-ФЗ номерлы

Тәрбия эше программасын эшләү һәм кабул итү шулай ук муниципаль берәмлек үсешнен барлык юнәлешләрнен өстенлекләре билгеләнгән 2013-2018 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы мөгарифен үстерү программасын гамәлгә ашыру белән бәйле.

Тәрбия эше программасын эшләүнен актуальлеген тәэмин иткән хәвефле тенденцияләр булды:

- һәр баланың мәктәптә әлеге мәсьәләне хәл итүне тәэмин итә торган шәхси уңышка һәм житәрлек булмаган шартларга табигый теләге арасында каршылык;
- һәр укучыга бер яктан шәхси уңышны тәэмин итү һәм булган акчаларның камил булмавы арасында, икенче яктан, каршылыklar.

Тәрбия эше программасы идеологиясе түбәндәге концептуаль нигезләмәләргә таяна:

- укучыларның уңышлы булуы - укучыларның психологик иминлеге, аларның сәламәтлегенен нигезе;
- укучыларның уңышлылыгы - укучыларны эшчәнлеккә кертүнен кирәкле шарты;
- баланың уңышы - кешене социальләштерүнен, рухи-кыйммәткә йөз тотуның кирәкле шарты;
- тәрбиянен социаль-психологик механизмы буларак тәрбияләнүченен уңышы кичәге уңышка таяну, бүгенге уңышлылык, көтү, фаразлау,

иртэгәге шатлыкны проектлау (Ш. А. Амонашвили, А. С. Макаренко) белән бәйле;

- уңышлылык - педагог һәм укучы арасындагы мөнәсәбәтләрнең, яшүсмерләрнең бер-берсе белән аралашуының, бер-берсе белән укытучыларның гуманистик стили;
- укучының уңышы - укучының төрле эшчәнлек төрлөрүндә (спортта, ижатта, хезмәттә һ.б.) реаль казанышлары нәтижәсе, ә уңыш - үз-үзен раслау, үз-үзен белдерү ысулы;
- Уңышлылык - мәктәпнең мәдәнияте контексты, баланың тулы кыйммәтле тормышы нормасы, мәктәп бала өчен социаль дөньяның беренче һәм төп моделле, уңыш дөньясы моделле яки уңышсызлык моделле булып тора;
- уңышлылык - ул укучының атрибуты, һәм укытучының аерым шәхес буларак та, бөтен мәктәп бергәлеге төркемнәре буларак та;
- уңыш - эшчәнлеккә йомгак ясау, үз-үзенә бәяләү, үз-үзенә танып белү нигезе, казанышларның киләчәге турында хыял.

Тәрбия эше программасының максатлары һәм бурычлары 2015 - 2018 елларга

Һәр балада кешелеклелек, яхшылык, гражданлык, эшчәнлеккә ижади мөнәсәбәт, әйләнә-тирә дөньяга сакчыл, игътибарлы мөнәсәбәт, үз халкы мәдәниятенә ия булу - безнең карашыбызча, педагогик коллектив таянырга тиешле һәм алар белән тәрбия системасы туенырга тиешле төп кыйммәтләр.

Муниципаль тәрбия системасы барлык катнашучыларның берләшкән көчләре белән булдырыла: муниципаль берәмлек житәкчелеге, педагоглар, балалар, ата-аналар. Шулай ук белем бирү учреждениесе эшли торган социумның роле дә мөһим. Тәрбия эше программасын төзү процессында без аларның үзара бәйләнешеннән чыгып фикер алыштык.

2015-2018 елларга Аксубай муниципаль районында тәрбия эшенең комплекслы программасын эшләү өчен нигез итеп түбәндәгеләр алынды:

- Россия Федерациясе Дәүләт Думасының Федераль Жыйнагы еллык юлнамасы (2014 ел)
- "Россия Федерациясендә мәгариф турында" 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Закон
- Мәгариф һәм өстәмә белем бирү өлкәсендә муниципаль органнар эшчәнлеген рейтинглау күрсәткечләре исемлегенә

Конкурс нигезендә сайлап алу критерийлары

- Хокук бозуларны профилактикалау
- Мәгариф оешмалары эшчәнлегенә физкультура-савыктыру һәм спорт-массакуләм эшенең нәтижәләгән бәяләү
- Наркомания профилактикасы
- Өстәмә белем бирүне үстерү буенча муниципалитетларның нәтижәләгән

- Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының 2013-2018 елларга мәгариф үсеше программасы.

Максат:

- хәзерге жәмгыятьтә таләп ителгән психик һәм физик яктан сәламәт, гуманитарлы, рухи һәм ирекле, социаль мобиль шәхес - укучының шәхесен үстерү, үз-үзен үстерү һәм шәхесен тормышка ашыру өчен оптималь шартлар тудыру.

Бурычлары

- мәктәп укучыларын тәрбияләүнең тышкы һәм эчке шартларын, мәктәп тормышы атмосферасын, микротөркемнәр эгъзалары арасындагы мөнәсәбәтләрне акыл белән берләштерүче бердәм тәрбия пространствосын оештыру;
- мәктәп укучыларының үзидарәсен үстерү, аларга мәгариф учреждениесе белән идарә итүдә, төрле юнәлештәге ижади һәм ижтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашуның реаль мөмкинлеге бирү;
- укучыларның үз гомеренә, сәламәтлегенә, шулай ук әйләнә-тирәдәге кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә аңлы мөнәсәбәт формалаштыруга ярдәм итү;
- укучыларны шәхеснең үз-үзен табуын тәмин итү максатында өстәмә белем бирү системасына жәлеп итү;
- балалар гаиләләренең тәрбия процессында катнашуы, ата-аналар ижтимагый берләшмәләрен үстерү, ата-аналар бергәлегенә активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру; белем бирү процессы белән соидарәсендә катнашуга ата-аналар жәмәгәтчелеген жәлеп итү;
- укучыларны демократия рухында тәрбияләү, шәхес дәрәжәсе, кеше хокукларын хөрмәт итү, граждандык, ватанпәрвәрлек рухында тәрбияләү.

Тәрбия эше принциплары:

Шәхси юнәлешле:

- бербөтен үсеш (физик, интеллектуаль, рухи);
- психологик уңайлык (ачылыш, хөрмәт, уңышлык, куелган максатка ирешү атмосферасы);
- жайлашу (“Мәктәп - минем йортым!”).

Мәдәни-юнәлешле:

- әйләнә-тирә дөньяга мәгънәви мөнәсәбәт;
- мәдәнияткә дөнья карашы нигезенә таянып таяну;
- толерантлык;
- дөнъяның бербөтен картинасы.

Эшчән юнәлешле:

- эшчәнлекне үзләштерү (максатка ирешү, контроль, мөстәкыйль үсешкә таяну);
- креативлык.

Программаны гамәлгә ашыру этаплары

№ т/б	Һөнәри квалификация төркеме аталышы	Этапның эчтәлеге	Үткәру
1.	Мәгълүмати-аналитик	– районның тәрбия эшчәнлегенә анализ – проблемаларны ачыклау; – үсешнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү.	2014 Октябрь
2.	Проектлау	– Программаны эшләү	2014 Ноябрь
3.	Кертү	– заманча технологияләрне тәрбияләү процессында кертү һәм комплекслы файдалану; – тәрбияви һәм комплекслы-максатчан программаларны һәм проектларны гамәлгә ашыру; – тәрбия пространствосын һәм тәрбия эчтәлеген камилләштерү; – тәрбия процессының мониторингы мәгълүматларын жыю.	2015 - 2018
4.	Төзәтү	– мониторинг күрсәткечләрен анализлау; – һәр өстенлекле юнәлеш буенча тактик бурычларны корректировкалау; – программалар, проектлар эчтәлегенә үзгәрешләр кертү.	2015 - 2018
5.	Аналитик-гомумиләштерүче	– Программаны гамәлгә ашыру нәтижәләрен анализлау – алынган мәгълүматларны системалаштыру; – проблемалар һәм үсеш перспективаларын формалаштыру.	2018

Программа кысаларында үткәрелә торган чаралар

№	Чараның атамасы	Башкару вакыты:	Финанслау (мең сум)				Җаваплы оешмалар, затлар
			2015	2016	2017	2018	
1	"Үз мәктәбенә ярдәм ит" акциясе	2015-2018 сентябрь	0	0	0	0	ИК, МКУ ОО РТ, МБУ ДОД ЦВР,ОО
2	Белем көне	2015-2018 сентябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	МКУ ОО РТ, МБУ ДОД ЦВР,ОО
3	Жинел атлетика кроссы «Милләт кроссы»	2015-2018 сентябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ИК, ОДМ һәм С, ДЮСШ, МБУ ДОД ЦВР,ОО

4	ГТО нормаларын тапшыру	2015-2018 сентябрь	5,0	5,5	6,0	6,5	МКУ, ДОД ЦВР, ОО
5	Хезмэт ветераны Ш.Хафизова кубогына милли көрөш буенча ярышлар	2015-2018 сентябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ИК, ОДМ һәм С, ДЮСШ, МБУ ДОД ЦВР, ОО
6	«Куркынычсыз юл» конкурсы	2015-2018 сентябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ЮХИДИ, МБУ ДОД ЦВР, ОО
7	«Беренче сыйныф укучысына мөктәпкә куркынычсыз килергә ярдәм ит» республика конкурс-акциясе	2015-2018 сентябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ЮХИДИ, МБУ ДОД ЦВР, ОО
8	"Экстремизмга - юк!" Балаларның куркынычсызлык айлыгы һәм Гражданның оборонасы	2015-2018 сентябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ИК, ГО һәм ЧС, ОВД, МКУ ОО, МБУ ДОД ЦВР,
9	«Мөктәп - наркотикларсыз территория» мөгариф оешмалары өчен конкурс	2015-2018 сентябрь	4,0	4,5	5,0	5,5	МКУ, ДОД ЦВР, ОО
10	Шахмат турниры «Сельская новь» газетасы призына	2015-2018 октябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ИК, «Сельская новь» газетасы редакциясе, ОДМ һәм С, ДЮСШ, ДБУ ДОД ЦВР, ОО
11	«Мин - Россия гражданы» бөтенроссия акциясе	2015-2018 октябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	МКУ, ДОД ЦВР, ОО
12	Халыкара өлкәннәр көне «Йөрәктән йөрәккә»	2015-2018 октябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ИК, Мәдәният бүлеге, ДШИ, СЦЗН, МКУ ОО, МБУ ДОО
13	Салым белемнәре көненә багышланган чаралар	2015-2018 октябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ИК, Прокуратура, эчке эшләр бүлеге, МКУ ОО, ЮХИДИ МБУ,
14	Антисанитария айлыгы	2015-2018 октябрь	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ИК, Прокуратура,

			финанс лау	фина нслау	фина нслау	финанс лау	эчке эшләр бүлеге, МКУ ОО, ЮХИДИ МБУ,
15	Хокукий белемнәрнең айлык. Укучылар өчен хокукий белем көне	2015-2018 ноябрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	ИК, Прокуратура, эчке эшләр бүлеге, МКУ ОО, ЮХИДИ МБУ,
16	"Без синең белән бергә лаек булган уеннар" мәктәп сәламәтлек театрлары конкурсы	2015-2018 ноябрь	5,0	5,5	6,0	6,5	МКУ, ДОД ЦВР, ОО
17	Бөтенроссия халык бердәмлеге көненә багышланган чаралар	2015-2018 ноябрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	Мәдәният бүлеге, Ветераннар советы, УБ, МКУ ОО, ЮХИДИ МБУ,
18	Татарстан Республикасы Конституциясе көне	2015-2018 ноябрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	Мәдәният бүлеге, Ветераннар советы, УБ, МКУ ОО, ЮХИДИ МБУ,
19	Бөтендөнья Ана көне	2015-2018 ноябрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	Мәдәният бүлеге, Краевед музей, УБ, МКУ ОО, ЮХИДИ МБУ,
20	"Коррупциягә" диген иншалар конкурсы, "Минем илнең килчәге минем кулларда"	2015-2018 ноябрь	3,0	3,5	4,0	4,5	ИК, МКУ ОО, МБУ ДОД ЦВР, ОО
21	Сәламәт яшәү рәвешенең айлык	2015-2018 декабрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	БҮЛӘМ һәм С, ДЮСШ, БДИ, ОО
22	Ю.В. призына Шахмат турниры Сухалова	2015-2018 декабрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	БҮЛӘМ һәм С, ДЮСШ, БДИ, ОО
23	Укучыларның кышкы Спартакиадасы	2015-2018 декабрь	10,0	12,0	14,0	16,0	БҮЛӘМ һәм С, ДЮСШ, БДИ, ОО
24	Шахмат турниры Х.Туфан призына (1-10 класслар)	2015-2018 декабрь	агымда гы	агым дагы	агым дагы	агымда гы	БҮЛӘМ һәм С, ДЮСШ, БДИ, ОО

			финанс лау	фина нслау	фина нслау	финанс лау	
25	Район башлыгы призына самбо ярышлары	2015-2018 декабрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	БҮЛӘМ һәм С, ДЮСШ, БДИ,ОО
26	Ватан геройлары көне	2015-2018 декабрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	Ветераннар советы, ИК,МКУ ОО, ЮХИДИ МБУ,
27	Инвалидлар декадасы	2015-2018 декабрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	ИК, СЦЗН,МКУ ОО, МБУ ДОД ЦВР,ОО
28	СПИД, ВИЧ профилактикасына багышланган чаралар	2015-2018 декабрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	ГАУЗ АЦРБ, МКУ ОО, МБУ ДОД ЦВР,ОО
29	Коррупциягә каршы айлык	2015-2018 декабрь	5,0	5,5	6,0	6,5	ИК, Прокуратура, эчке эшләр бүлгеге, МКУ ОО, ЮХИДИ МБУ,
30	Главаның Яна ел чыршысы	2015-2018 декабрь	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	ИК, Мәдәният бүлгеге, МКУ ОО, ЮХИДИ МБУ,
31	Балаларны балигъ булмаганнарға карата рәхимсез мөгамәләне ачыклауга тест ясау	2015-2018 декабрь	0	0	0	0	"Нежность" КЦСОН, ТР АМР МКУ, ОО
32	Район жыелма командасы әгъзасы В.Таиркин призына хоккей турниры	2015-2018 гыйнвар	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	БҮЛӘМ һәм С, ДЮСШ, БДИ,ОО
33	«Президент спорт ярышлары»	2015-2018 гыйнвар	10,0	12,0	14,0	16,0	ТР ӘМР МББУ, УРҮ ДБИ, ОО МКУ
34	«Әти, әни һәм мин спорт гаиләсе» конкурсы	2015-2018 гыйнвар	3,0	3,5	4,0	4,5	ЦВР ДОД,ОО
35	В.Маркин истәлегенә чаңгы ярышлары	2015-2018 гыйнвар	агымда гы финанс лау	агым дагы фина нслау	агым дагы фина нслау	агымда гы финанс лау	БҮЛӘМ һәм С, ДЮСШ, БДИ,ОО
36	«Ел сыйныф житәкчесе» конкурсы	2015-2018 гыйнвар	15,0	17,0	19,0	21,0	ТР ӘМР МББУ, УРҮ ДБИ, ОО МКУ

37	«Яшь атучы» пневматик винтовкасыннан ату ярышлары	2015-2018 февраль	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	БҮЛӘМ һәм С, ДҮСШ, БДИ,ОО
38	Биатлон буенча ярышлар	2015-2018 февраль	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	БҮЛӘМ һәм С, ДҮСШ, БДИ,ОО
39	«Йолдызлык» эстрада сәнгатең республика конкурсының муниципаль этабы	2015-2018 февраль	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	Мәдәният бүлеге, ДШИ, ОО
40	9-11 нче сыйныф егетләре өчен «Салют, Жиңү!» район хәрби комиссары кубогына ярышлар	2015-2018 февраль					Хәрби комиссариат, ОДМ һәм С, ДҮСШ, МБУ ДОД ЦВР,ОО
41	"Алга яшь армиячеләр"	2015-2018 февраль	5,5	6,0	6,5	7,0	ТР ӘМР МБУ, ҮРҮ ДБИ, ОО МКУ
42	Н.Казаков истәлегенә волейбол турниры	2015-2018 февраль	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	БҮЛӘМ һәм С, ДҮСШ, БДИ,ОО
43	Кышкы Универсиада чемпионы Н.Герасимов призагына чаңгы ярышлары	2015-2018 февраль	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	БҮЛӘМ һәм С, ДҮСШ, БДИ,ОО
44	Хәрби - "Орленок" патриотик уены	2015-2018 февраль	5,5	6,0	6,5	7,0	ТР ӘМР МБУ, ҮРҮ ДБИ, ОО МКУ
45	Хокук бозуларны профилактикалауның мәктәп отрядлары арасында конкурс	февраль, март, 2015-2018	5,0	6,0	7,0	8,0	Эчке эшләр бүлеге, ТР ӘМР ЮХИДИ МБУ, ҮДБИ, ОО
46	Укучыларның үз-үзләрен тотышын профилактикалау буенча тест үткәрү	2015-2018 февраль	0	0	0	0	ТР ӘМР МКУ, "Нежность" КЦСОН, ОО
47	"Ажаган" хәрби-патриотик уены	2015-2018 март	5,5	6,0	6,5	7,0	ТР ӘМР МБУ, ҮРҮ ДБИ, ОО МКУ
48	"Язгы выкрутлар" элегантлык һәм талант фестивале	2015-2018 март	10,0	12,0	13,0	14,0	ТР ӘМР МБУ, ҮРҮ ДБИ, ОО МКУ

49	Балалар ижаты ижат фестивале	2015-2018 март	3,0	3,5	4,0	4,5	ТР ЭМР МББУ, ҮРҮ ДБИ, ОО МКУ
50	Конкурс - "Куркынычсыз көпчөк - 2015" хәрәкәте инспекторлары фестивале	2015-2018 март	0	5,0	0	6,0	ЮХИДИ, МКУ РТ АМР ЮХИДИ, ЮХИДИ бүлекчәсе, ОО
51	Смотр - вокаль сәнгатьнең «Музыкаль йолдыз опады» конкурсы	2015-2018 март	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	Мәдәният бүлеге
52	Бадминтон буенча ярышлар	2015-2018 апрель	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	БҮЛЭМ һәм С, ДҮСШ, БДИ, ОО
53	Район башлыгы кубогына милли көрәш ярышлары	2015-2018 апрель	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ИК, ОДМ һәм С, Мәдәният бүлеге, ДҮСШ, ТР Элмәт муниципаль районы мәгариф учреждениесе, МБУ ДОО,
54	ГО айлык һәм "Балаларны яклау көне" ЧС	2015-2018 апрель	1,0	1,5	2,0	2,5	ГО һәм ЧС АМР, ТР ЭМР МКУ, ВР ДОД МБУ,
55	1941-45 Романовның Бөек Ватан сугышы герое кубогына жинел атлетика кроссы (Аксубай-Кривоозерки)	2015-2018 май	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ИК, ОДМ һәм С, Мәдәният бүлеге, ДҮСШ, ТР Элмәт муниципаль районы мәгариф учреждениесе, МБУ ДОО,
56	Мәгариф оешмалары егетләре һәм мәктәп укучылары белән биш көнлек жыйнак үткөрү	2015-2018 май	45,0	50,0	55,0	60,0	МКУ ОО РТ, МБУ ДОД ЦВР, ОО
57	Укучыларның жәйге Спартакиадасы	2015-2018 май	5,0	5,5	6,0	6,5	МКУ ОО РТ, МБУ ДОД ЦВР, ОО

58	Соңгы шалтырату	2015-2018 май	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	МКУ ОО РТ, МБУ ДОД ЦВР, ОО
59	Балалар ижаты берләшмәләре фестивале	2015-2018 май	6,0	6,5	7,0	7,5	МКУ ОО РТ, МБУ ДОД ЦВР, ОО
60	9 Майга багышланган тантаналы чаралар	2015-2018 май	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ИК, ОДМ һәм С, Мәдәният бүлеге, ДЮСШ, ТР Әлмәт муниципаль районы мәгариф учреждениесе, МБУ ДОО,
61	Нәүрүз татар бәйрәмен бәйрәм итү	2015-2018 май	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	Мәдәният бүлеге, туган якны өйрәнү музейе, УБ, ОО
62	Әфган кешесе С.Еграшкин исеменә футбол турниры	2015-2018 май	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ОДМ һәм С, ДЮСШ, ОО
63	Ректор В.Тимерсяев истәлегенә Шахмат турниры	2015-2018 май	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	агымдагы финанслау	ОДМ һәм С, ДЮСШ, ОО
64	Бөтендөнья гаилә көненә багышланган чаралар	2015-2018 май	1,0	1,5	2,0	2,5	ЦВР ДОД МБУ
65	Мәктәп яны лагерларын оештыру	июнь, ноябрь, 2015-2018 гыйнвар	ТР МК карары нигезендә	ТР МК карары нигезендә	ТР МК карары нигезендә	ТР МК карары нигезендә	Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы мәгариф учреждениесе, Яшьләр эшләре үзәге МБУ
66	Балаларны яклау көненә багышланган балалар уеннары	2015-2018 июнь	2,0	3,0	4,0	5,0	ЦВР ДОД МБУ
67	Район ярышлары балаларны яклау көненә багышланган картингистлар ярышлары.	2015-2018 июнь	3,0	4,0	5,0	6,0	ЦВР ДОД МБУ

68	«Мәктәпкә жыенырга ярдәм ит» акциясе	2015-2018 елның июнь-август	0	0	0	0	Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы мәгариф учреждениесе, Яшьләр эшләре үзәге МБУ
69	Чыгарылыш балы	2015-2018 июнь	30,0	35,0	40,0	45,0	Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы мәгариф учреждениесе, Яшьләр эшләре үзәге МБУ
Барлыгы			187,5	220,5	242,5	275,5	

3.1 Өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыра торган күппрофильле өстәмә белем бирү оешмасын үстерү «Мәктәптән тыш эшләр үзәге» өстәмә белем бирү МБУ

Имзалар программасы исеме	Өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыра торган күппрофильле өстәмә белем бирү оешмасын үстерү (Мәктәптән тыш эшләр үзәге) ӨББ)
- Подпрограмманы эшләү өчен хокукый нигез	«Жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәге 273-ФЗ номерлы РФ Законы РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 2012 елның 26 июндәге 504 номерлы “Балаларга өстәмә белем бирү мәгариф учреждениесе турындагы типик нигезләмәне раслау турында”гы боерыгы «Балаларга өстәмә белем бирү мәгариф учреждениесе турында типик нигезләмәне раслау хакында» 1995 елның 7 мартындагы 233 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары.
- Подпрограмманы үтәүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Мәктәптән тыш эшләр үзәге» ӨББ МБУ

- подпрограмманың төп максаты:	<ul style="list-style-type: none"> – балаларның тормышның үзгәреп торучы шартларына социаль жайлашу дәрәжәсен үзгәртү; – балаларны уңышлы социальләштерү; – мөстәкыйль гражданлык, әхлакый сайлауга, индивидуаль ижади үз-үзе тормышка ашыруга әзерлекне формалаштыру; – социаль жаваплылыкның чагылышы, аңлы тормыш үзбилгеләнешенен чагылышы һәм һөнәр сайлау.
- подпрограмманың бурычлары һәм чаралары	<ul style="list-style-type: none"> – өстәмә белем бирүнең структурасын, эчтәлеген һәм технологияләрен камилләштерү; – өстәмә белем бирүнең матди-техник базасын ныгыту; – талантлы балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итүгә юнәлтелгән балалар чараларын оештыру; – өстәмә белем бирү системасының педагогик хезмәткәрләренен квалификациясен күтәрүгә методик озата баруны оештыру һәм ярдәм итү; – Бөтенроссия, республика конкурсларында, ярышларда балаларның катнашуын оештыру.
Программа бүлекләре исемлеге	<ul style="list-style-type: none"> – подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика – подпрограмманың максатчан индикаторлары – подпрограмманы гамәлгә ашыру шартлары – подпрограмманы гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары – подпрограмманы гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре – подпрограмманы ресурс белән тәмин итү
Программаны гамәлгә ашыруда һәм көтелгән нәтижеләр	<ul style="list-style-type: none"> – мәктәп яшендәге балаларны 85 %ка кадәр өстәмә белем алу; – түләүсез өстәмә белем алган балаларның өлеше; – бөтенроссия, өлкә, район чараларында катнашучы балалар саны; – ижади үсештә ярдәм иткән талантлы балалар саны.

подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика.

Соңгы ун елда балаларга өстәмә белем бирү системасы дәүләт игътибары перифериясендә тора. 21 гасыр башында эшләнгән балаларга өстәмә белем бирү системасын үстерү ведомствоара программасы һәм 2010 елга кадәр РФ да балаларга өстәмә белем бирүне модернизацияләү концепциясе система үсешенен реаль инструментларына әйләнмәгән. Өстәмә белем бирү системасы «Мәгариф» өстенлекле милли проектына кертелмәде, аның федераль программалар кысаларында ярдәме гадәттәгечә чаралар линиясе (конкурслар, слетлар һ.б.) һәм жәйге ял программалары белән чикләнә. Үзенен сайлау алды мәкаләсендә "Гаделлек төзелеше. Россия өчен социаль сәясәт" Россия Федерациясе Хөкүмәте Рәисе В.В. Путин, юл хәрәкәте

иминлеге системасы турында сөйлөгөндө, соңгы вакытта кадрлар һәм финанс ресурсларының шактый өлөшө аннан китте, дип билгеләде. Түгәрәкләргә һәм секцияләргә йөрү кимедә һәм хәзерге вакытта укучыларның яртысын гына колачлый, өстәвенә аларның дүрттән бер өлөшө генә бушлай нигездә шөгылләнә. В.В. Путин ДОД системасын дәүләт җаваплылыгы өлкәсенә, төбәк дәрәжәсенә кайтарырга тәкъдим итте, кирәк булганда гомумбелем бирү мәктәбе укытучыларының хезмәт хакы дәрәжәсенә кадәр ярдәм күрсәтергә тәкъдим итте. Күрелә торган чаралар нәтижәсендә 2018 елга өстәмә программаларга җәлеп ителгән мәктәп укучылары өлөшө артачак, 70 - 75% ка кадәр, шул исәптән 50% бушлай нигездә. Өстәмә белем мәҗбүри түгел, әмма балаларның (гаиләләреннән) үз мәнфәгатьләре һәм теләктәшлекләре нигезендә ирекле сайлау нигезендә гамәлгә ашырыла. Төп белем бирү белән чагыштырганда балаларга өстәмә белем бирү системасы түбәндәге өстенлекләргә ия:

- программаны сайлау иреге, аны үзләштерү режимы, программалар һәм оешмалар сменасы;

- үз мәнфәгатьләреннән һәм сәләтләреннән чыгып, сайлау башкарырга мөмкинлек бирә торган эшчәнлек төрлөрөннән (активлык формаларының) киң жыелмасы;

- үз-үзеңне тотуның һәм аралашуның чикләнгән регламентациясе, инициатива, индивидуальлек һәм иҗат чагылышы өчен активлыкны һәм үзгөрүчәнлекне (индивидуаль һәм төркемдәгенә) үз-үзеңне җайга салу өчен киңрәк мөмкинлекләр;

- белем бирү программаларының сыгылмалылыгы һәм практика (социаль, һөнәри) белән тыгызрак бәйләнеш;

- социаль тәҗрибә алу мөмкинлекләре, гамәли эшчәнлек тәҗрибәсе;

- яшь арасындагы үзара хезмәттәшлек һәм яшь өчен күчүләрне рәсмиләштерү мөмкинлекләре.

Балаларга өстәмә белем бирү унификацияләнгән, ул яңа буынны житештерүдә һәм илнең мәдәни тормышында катнашуга эзерләүдә иҗтимагый ихтыяжны канәгатьләндерүдән бигрәк, массакуләм белем бирүне оештырганда объектив рәвештә исәпкә алына алмаган индивидуаль-төркем ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән. Балаларга өстәмә белем бирү системасын үстерүнең максаты - бушлай һәм һәркем файдалана алырлык дәүләт гарантияләрен саклау, балаларга өстәмә белем бирү системасының аларның үз-үзләрен камилләштерү, уңышлы социальләштерү һәм һөнәри үзбилгеләнү, балаларның актив эшчәнлеген оештыру өчен шартлар тудыруда нәтижеләгән арттыру; балалар бергәлегендә һәр баланың уңайлы тормышын тәмин итү.

Безнең район авыл хужалыгы районы, районда 33 гомуми белем бирү мәктәбе һәм 30 мәктәпкәчә учреждение. Районда барлығы 3254 укучы белем ала. Балалар арасында маркетинг үткәреп, балалар түгәрәкләргә йөрү ихтыяжын өйрәнәп, Үзәк администрациясе Үзәк каршында 9 юнәлеш буенча түгәрәкләр берләшмәләре ачу максатка ярашлы дигән нәтижәгә килде. Районда 27 майданчыкта гомуми белем бирү учреждениеләре базаларында,

милек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы, гомуми белем бирү оешмасы һәм “Мәктәптән тыш эш үзәге” МБУ арасында 174 түгәрәк берләшмәсе эшли. Дәрәсләрне мәктәпләр педагоглары тышкы берлек сыйфатында уздыра, алар балаларның өстәмә белем алуға ихтыяжын яхшырак белә.

Өстәмә белем бирү кысаларындагы укуту эшчәнлегә укучыларның гамәли эшчәнлеген турыдан-туры тәэмин итә, агымдагы, мавыгулар дәрәжәсендә һәм булачак һөнәри эшчәнлекләрен. Шуңа бәйле рәвештә, өстәмә белем бирүдә уку эшчәнлегә төгәл эшлекле характерда, укучы эшләре проектлары тирәсендә төзелә. Районда бердәм белем бирү киңлеген тәшкит иткән өстәмә белем балалар өчен бушлай. Балаларны өстәмә белем алу 2012 елдан “Мәктәптән тыш эш үзәге” МБУ (МБУ) түгәрәкләре аша арта һәм инде берничә ел тотрыклы булып кала.

	2012-2013 нче ел	2013-2014 нче уч.	2014-2015 ел
«Мәктәптән тыш эшләү үзәге» МБУ аша түгәрәкләрдә шөгыйльләнүче балалар саны	2341	2627	2636

Район мәктәпләрендә укучыларның саны кимү фонунда «ЦВР» ДБИ балаларын өстәмә белем белән тәэмин итү елдан-ел арта бара. 2014/2015 уку елында район буенча 3346 укучының 2636 сы өстәмә белем алган, бу 79% тәшкит итә, 2015/2016 уку елында 3254 укучының 2633 се (81%) район буенча.

Спорт (405 укучы) һәм сәнгать ижатын (450 укучы) сайлап алучы балалар саны тотрыклы булып кала.

2015/2016 уку елында түгәрәкләрдә шөгыйльләнүче балаларны укуту юнәлешләре һәм еллары буенча бүлү:

Өстәмә белем бирү программасының	Төркемнәр	Укучылар
<i>техник</i>		
Укуту елы	32	503
Белем бирү елы	7	105
3 ел	5	75
<i>табигый-фәнни</i>		
Укуту елы	5	75
Белем бирү елы	2	30
3 ел	1	15
<i>физкультура-спорт</i>		
Укуту елы	15	225
Белем бирү елы	4	60
3 ел	8	120

<i>сэнгати</i>		
Укыту елы	15	225
Белем бирү елы	7	105
3 ел	8	120
<i>туристик-туган якны өйрәнү</i>		
Укыту елы	6	90
Белем бирү елы	2	30
3 ел	4	60
<i>социаль-педагогик</i>		
Укыту елы	26	390
Белем бирү елы	14	210
3 ел	0	0
<i>Экологобиологик</i>		
Укыту елы	3	45
Белем бирү елы	4	60
3 ел	0	0
<i>Хәрби-патриотик</i>		
Укыту елы	1	15
Белем бирү елы	4	60
3 ел	1	15
Барлыгы	174	2633

2014-2015 уку елында асыл жирлегендә ОУ каршындагы түгәрәкләрдә һәм секцияләрдә 1500дән артык укучы шөгылләнгән. 2015 елда район мәгариф учреждениеләрендә барлыгы 174 секция, студия һәм төрле юнәлешләрдәге берләшмәләр эшли. Балаларны бигрәк тә техник ижат түгәрәкләрендә (683 укучы) һәм социаль-педагогик берләшмәләрдә (600 укучы) мәшгуль. түгәрәкләрдә, секцияләрдә тәрбияләнүчеләр район, төбәк фестивальләрендә һәм конкурсларында актив катнашалар. Гомумән алганда, ел саен район, өлкә фестивальләрендә, конкурсларда, ярышларда, экологик, сэнгать, туган якны өйрәнү һәм өстәмә белем бирү юнәлешләре буенча күргәзмәләрдә укучылар уңышлы катнаша.

«ЦВР» балалар бакчасында белем алучы ижади мөмкинлекләренә үстерергә сәләтле ижади педагоглар, мастер-педагоглар эшли. Әмма өстәмә белем бирү оешмасында йомшак яклар да бар:

-балаларга өстәмә белем бирү системасын үстерүне житәрлек дәрәжәдә норматив-хокукый тәэмин итү;

-мәгариф учреждениеләрендә балаларга укудан тыш эш һәм өстәмә белем бирү эчтәлеген үстерүне житәрлек дәрәжәдә оештыру-методик тәэмин итү;

балаларга өстәмә белем бирү системасының кадрлар потенциалы сыйфатын күтәрү, житәкче һәм педагогик хезмәткәрләренә квалификациясен күтәрү өчен финанс мөмкинлекләре чикләнгән;

-район гомуми белем бирү учреждениеләренә матди-техник базасы начар (станоклар, 3D-принтерлар, робот техникасы класслары, корылмалы картодром, техник юнәлештәгә түгәрәкләр төзү һәм эшләтү жайланмалары юк).

Шулай итеп, районда балаларны техник ижат белән тәмин итүнең житәрлек булмавы, талантлы балалар, халыкара, бөтенроссия һәм төбәк чараларында яшь спортчылар катнашуы өчен финанс белән тәмин ителешнең житәрлек булмавы төп проблема булып тора.

подпрограмманың максатчан индикаторлары

подпрограмманың максатчан индикаторлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

-5-18 яшьлек балаларны өстәмә белем бирү программалары (өстәмә белем алучы балалар санының чагыштырма авырлыгы, 5-18 яшьлек балаларның гомуми санында);

- икътисадта хезмәт хакына өстәмә белем бирү педагогларының айлык уртача хезмәт хакының нисбәте;

- олимпиадаларда һәм төрле дәрәжәдәгә конкурсларда катнашучы балалар санының чагыштырма авырлыгы, өстәмә белем алган мәктәп укучыларының гомуми санында.

подпрограмманы гамәлгә ашыру шартлары

Системалылыкны саклау өчен, юл хәрәкәте кагыйдәләрен үстерүнең кайбер шартларын күздә тотарга кирәк:

- норматив һәм хокукый шартлар (балалар бакчалары учреждениесе эшчәнлегенә карата таләпләрне эшләү);

кадрлар шартларын (педагогик һәм идарәче кадрларның квалификациясен күтәрү чараларын үз эченә ала);

-финанс-икътисады шартлар (норматив-жан башына финанслау, гарантияләнган түләүсез хезмәт күрсәтү механизмнарын, түләүле хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыру механизмнарын, аның бәясен билгеләү, хосусый хезмәт күрсәтүне стимуллаштыру механизмнарын үстерү);

-матди-техник шартлар (инновацион икътисад, хезмәт базары, мәгариф техноферасы таләпләре нигезендә матди-техник базаны үстерү);

-фәнни-методик шартлар (программаларга карата федераль таләпләрне исәпкә алып программа белән тәмин итүне үстерү, юл хәрәкәте кагыйдәләре дәрәжәләрен, юл хәрәкәте иминлеге өлкәсендә яңа белем һәм мәгълүмат технологияләрен, юл хәрәкәте иминлеге өлкәсендә мониторинг һәм нәтижәлелекне бәяләү технологияләрен билгеләү);

-оештыру-идарә шартлары (белем бирү программаларын һәм хезмәт күрсәтүләренә гамәлгә ашыру өчен конкурс процедураларын кертү юлы белән өстәмә белем бирүнең дәүләт, муниципаль, дәүләтнеке булмаган субъектларын жәлеп итү аша өстәмә белем бирү өлкәсен үстерү, маркетинг

эшчәнлеген камилләштерү - заказны өйрәнү механизмнарын, аны гамәлгә ашыруны канәгәтләндрерү; юл хәрәкәте инфраструктурасын үстерү, челтәр хезмәттәшлеген, дәүләти-хосусый партнерлыкны үстерү; дәүләт һәм муниципаль биремнәрне билгеләү, ресурс үзәкләре статусын кертү);

-балаларга өстәмә белем бирү программасын мәгълүмати тәэмин итү.

подпрограмманы гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

подпрограмманы гамәлгә ашыруның беренче этабында яшәү урынына, социаль-икътисадый хәленә һәм сәламәтлеге торышына бәйсез рәвештә өстәмә белем бирү хезмәтләренә тигез керүне тәэмин итүнең өстенлекле бурычы хәл ителә. Өстәмә белем бирү учреждениеләрендә балаларның иминлеген һәм уңайлыгын тәэмин итә торган шартлар тудырыла, балалар үсешенә яңа технологияләрен куллану, шулай ук кулланучылар өчен заманча идарә итү һәм сыйфатны бәяләү мәгълүмати мохите булдырыла. Әлеге этапта балаларның аерым төркемнәренә өстәмә белем бирү системасында ярдәм итү инструментларын формалаштыруга аерым игътибар бирелә (сәләтле балалар, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балалар, авыр тормыш хәлендә балалар, мигрантлар балалары). Бу киләсе этапта (2017-2018 еллар) балаларның иң яхшы һәм иң начар төркемнәре арасында өстәмә белем бирү сыйфатын аермасын киметергә мөмкинлек бирәчәк, шул ук вакытта югары казанышлар дәрәжәсен күрсәтүче балалар санын арттырачак. подпрограмманың беренче этабын гамәлгә ашыру нәтижәләре буенча:

-балаларга өстәмә белем бирү өлкәсендә «нәтижәле контрактка» күчү тәмамланачак;

-өстәмә белем бирү педагогларының уртача хезмәт хакы төбәктә гомуми белем бирү өлкәсендә уртача хезмәт хакының кимендә 100 процентын тәшкил итәчәк; - мәктәпкәчә һәм мәктәп яшендәге балаларның кимендә 65 %ын балаларга өстәмә белем бирү программалары белән колачлаячак;

-өстәмә белем бирү учреждениеләрендә тәрбияләнүчеләрнең кимендә 40 проценты төрле дәрәжәдәге ярышларда һәм конкурсларда катнашчак. - Подпрограмманы гамәлгә ашыруның икенче этабында төзелгән нигез нигезендә өстәмә белем бирүне модернизацияләү механизмнары жибәрелә, алар балаларны тәрбияләү һәм социальләштерү нәтижәләренә яңа сыйфатына ирешүне тәэмин итә. Өстәмә белем бирү педагоглары белән нәтижәле контракт белем бирү сыйфатын күтәрүгә һәм өзлексез һөнәри үсешкә мотивацияне тәэмин итә, югары уку йортларын тәмамлаучыларның иң яхшы белгечләрен, белемнен, мәдәниятнен, техниканың төрле өлкәләрендә сәләтле белгечләренә жәлеп итә.

подпрограмманы тормышка ашыруның икенче этабы нәтижәләре буенча:

-6 яшьтән 18 яшькә кадәрге балаларның кимендә 85 %ы балаларга өстәмә белем бирү хезмәтләрен колачлаячак;

-әлеге яшьтәге балаларның 8 %ы ижади чараларда катнашуга жәлеп ителә;

-46% укучы төрле дәрәжәдәге ярышларда һәм конкурсларда катнаша.

подпрограмманы гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижәләре:

- өстәмә белем бирү программалары буенча белем алучы 6 яшьтән 18 яшькә кадәрге балалар санын әлеге яшьтәге балаларның гомуми санында 85 %ка кадәр арттыру;

-сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балаларга, аз керемле гаиләләрдән булган балаларга, ятим балаларга, мигрант балаларына адреслы ярдәм инструментларыннан файдалану исәбенә өстәмә белем бирү хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеген арттыру; - балаларга өстәмә белем бирү хезмәтләренең сыйфатыннан халыкның канәгатьлеген арттыру;

- өстәмә белем бирү программаларының жыелмасы һәм структурасы балаларның төрле эшчәнлек төрлөрөндә һәм формаларында пробалар алу мөмкинлеген, шулай ук индивидуаль белем бирү траекторияләре кысаларында максималъ мобильлек мөмкинлеген тәэмин итәчәк; - гаиләләр балаларга өстәмә белем бирү оешмалары, хезмәт күрсәтүләре һәм программалары турында тулы объектив мәгълүматтан файдалана алачак;

- балаларга өстәмә белем бирү муниципаль оешмаларының педагогик педагогларының айлык хезмәт хакы гомуми белем бирү оешмалары педагогларының хезмәт хакы дәрәжәсенә житәчәк;

-балаларга өстәмә белем бирү оешмаларында тикшеренү, фәнни-техник, проект - конструкторлык эшчәнлегенә заманча программаларын гамәлгә ашыру өчен шартлар булдырылачак.

Мөмкин булган куркынычлар:

- программа чараларын гамәлгә ашыруга бер ел кысаларында бюджет акчаларын тулысынча бүлөп бирү, шуның нәтижәсендә чараларны үтәүнең планлаштырылган сроклары үзгәрергә мөмкин;

- аерым программа чараларына чыгымнарны арттыру;

- программа чаралары кысаларында каралган хезмәтләрнең аерым төрләрәнә бәяләрнең югарырак үсеше, бу аерым программа чараларына чыгымнарның артуына китерәчәк;

-матди, кадрлар һәм методик тәэмин ителеш житәрлек булмау сәбәпле куелган бурычларны тулысынча гамәлгә ашыру;

«Мәктәптән тыш эш үзәге» ДБИ үзгәртеп кору һәм оптимальләштерү, шуның нәтижәсендә өстәмә белем бирү белән тәэмин ителгән укучылар саны кимергә мөмкин;

-хезмәт хакы түбән булу сәбәпле педагогик кадрлар китү;

- өстәмә белем алу мөмкинлеген һәм халыкның төрле төркемнәре өчен өстәмә белем бирү сыйфатын дифференциацияләүне саклап калуға бәйле социаль киеренкелекнең үсүе.

подпрограмманы ресурс белән тәэмин итү

подпрограмма чараларын финанслау Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән карала:

2016 ел - 13366 мең сум.

2017 ел - 13366 мең сум.

2018 ел - 13366 мең сум.

4. «2016-2018 елларга белем бирү сыйфатын бәяләү системасын үстерү» ярдәмче программасы

Программаның ярдәмче программасын җаваплы башкаручы	
Программаның ярдәмче программасында катнашучылар	
Программа-максатчан инструментлар	Каралмаган
Программаның ярдәмче программасының максаты	Ачыклык, объективлык, үтә күренмәлелек, ижтимагый-һөнәри катнашу принциплары нигезендә белем бирү сыйфатын бәяләүнең нәтиҗәле системасын булдыру
Программаның ярдәмче программасы бурычлары	Мәгариф хезмәтләреннән файдаланучыларны белем бирү һәм җәмәгать идарәсе сыйфатын тышкы бәяләү механизмнарын үстерү аша мәгариф системасы эшчәнлеген бәяләүгә кертү; Белем бирү нәтиҗәләренең сыйфатын бәяләү процедураларының заманча ышанычлылыгын һәм технологик дәрәжәсен тәмин итү; Педагогик үлчәүләр өлкәсендә белем бирү системасы кадрларының квалификациясен күтәрү, бәяләү процедуралары нәтиҗәләрен анализлау һәм куллану аша район, мәгариф оешмалары һәм аерым оешмалар дәрәжәсендә белем бирү сыйфатын бәяләүне мониторинглауның һәм бәяләүнең муниципаль системасын булдыру; Укучыларның индивидуаль белем бирү казанышлары турында мәгълүматны җыюга һәм анализлауга ярдәм итү системасын булдыру;

	Мэгариф системасында идарэгэ нэтижэле алымнар кергү.
Программаның ярдэмче программасының максатчан индикаторлары	<p>1. Дәүләт аккредитациясе булган районның гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мэгариф оешмалары өлеше.</p> <p>2. БДИның уртача баллын БДИның (1 предметка исәпләгәндә) БДИның иң яхшы нэтижэләре булган мәктәпләрнең 10 %ында БДИның уртача баллына (бер предметка исәпләгәндә) БДИ нэтижэләре иң начар булган 10 %га йөртү.</p> <p>3. Бердәм дәүләт имтиханын бирмәгән гомуми белем бирү оешмаларын тәмамлаучылар өлеше, чыгарылыш укучыларының гомуми санында.</p> <p>4. Рус теле һәм математикадан бердәм дәүләт имтиханын тапшырган гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның санының өлеше.</p> <p>5. Дәүләт-ижтимагый идарә органнары төп белем бирү программаларын эшләүдә һәм раслауда катнаша торган гомуми белем бирү оешмалары өлеше.</p>
Программаның ярдэмче программасын гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	<p>1 этап - 2016 ел</p> <p>2 этап - 2017 ел</p> <p>3 этап - 2018 ел</p>
Бюджет ассигнованиеләре күләме Программаның ярдэмче программасы	<p>«Белем бирүнең сыйфатын баяләү системасын үстерү» 4 ярдэмче программасын гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәмин итүнең гомуми күләме - _____ мең сум.</p> <p>Программаны гамәлгә ашыруны жирле бюджет акчалары исәбеннән ресурслар белән тәмин итү күләме _____ мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2016 елда - _____ мең сум;</p> <p>2017 елда - _____ мең сум;</p> <p>2018 елда - _____ мең сум.</p>
Программаның ярдэмче программасын гамәлгә ашыруның көтелә торган нэтижэләре	<p>- Дәүләт аккредитациясе кимендә 100% булган районның гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мэгариф оешмалары өлеше.</p> <p>- БДИның уртача баллын БДИның 10% ына (1 предметка исәпләгәндә) БДИның иң яхшы нэтижэләре булган мәктәпләрнең 10% ына (бер</p>

	<p>предметка исэплэгэндэ) БДИның иң начар нәтижэләре белән 1,4 берәмлектән дә артык түгел.</p> <p>- Бердәм дәүләт имтиханын бирмәгән гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның өлеше 0,7% тан артмаган.</p> <p>- Рус теле һәм математикадан бердәм дәүләт имтиханын тапшырган гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның санының өлеше 99,7 проценттан да ким түгел.</p> <p>- Жәмәгать идарәсе органнары төп белем бирү программаларын эшләүдә һәм раслауда кимендә 100% катнашкан гомуми белем бирү оешмалары өлеше.</p>
--	--

I. ТАВЫШ ХАРАКТЕРИСТИКА, ОСНОВ ПРОБЛЕМАЛАРЫ, РЕАЛИЗАЦИЯНЕҢ СФЕРЛАРЫ СФЕРЛАРЫН ПРОГРАММЛАРЫ

1.1. подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристика: күрсәтелгән өлкәдә торышы һәм төп проблемалар

1.2. Күрсәтелгән өлкәне 2018 елга кадәр үстерү фаразы

II. 2018 елга кадәр өч тапкыр репутациягә каршы көрәш

III. Максатлар, бурычлар һәм максатларга ирешү күрсәткечләре, ярдәмче программаның көтелгән төп нәтижэләрен, срокларын һәм этапларын тасвирлау

3.1. подпрограмманың максатлары һәм бурычлары

«Белем бирүнең сыйфатын бәяләү системасын үстерү» ярдәмче программасының максаты - ачыклык, объективлык, үтә күренмәлелек, ижтимагый-һөнәри катнашу принциплары нигезендә белем бирү сыйфатын бәяләүнең нәтижәле системасын булдыру.

подпрограмманың өстенлекле бурычлары исемлегенә түбәндәгеләр керә:

Белем бирүне үстерү таләпләренә һәм гражданның ихтыяжларына туры килә торган сыйфатлы гомуми белем алу мөмкинлеген тәмин итү;

Мәгариф оешмалары белән идарә итүгә жәмәгатьчелекне (ата-аналар, эш бирүчеләр, жирле бергәлек) кертү һәм белем бирү сыйфатын бәяләү.

Халыкның белем бирү хезмәтләренә сыйфаты белән канәгатьлеген арттыру.

3.2. Максатларга ирешү һәм бурычларны хәл итү күрсәткечләре

3.3. подпрограмманы гамэлгә ашыру сроклары һәм этаплары

1 этап - 2016 ел

2 этап - 2017 ел

3 этап - 2018 ел

Комплексның ярдәмче программасында каралган чараларны гамэлгә ашыру түбәндәгеләрне тәэмин итәчәк:

белем бирү сыйфатын мониторинглау һәм бәяләү системасын үстерү, бу барлык мәгариф оешмалары турында оператив мәгълүмат алырга мөмкинлек бирәчәк;

гомуми белем бирү системасында идарәгә алымнарны үзгәртү, нәтижәле идарәчел карарлар кабул итү.

Гомуми белем бирүнең федераль дәүләт стандартларына күчү гомуми белем бирүнең яңа сыйфатын тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Максатчан күрсәткечләр буенча түбәндәге нәтижәләргә ирешү көтелә:

подпрограмманың төп көтелгән нәтижәләре:

Белем бирү сыйфатын бәяләүнең нәтижәле системасын булдыру, шул исәптән жәмәгәтьчелек катнашында белем бирү оешмалары эшенең сыйфатын бәяләүнең бәйсез системасын формалаштыру;

Жәмәгәтьчелекне мәгариф оешмалары белән идарә итүгә кертү һәм белем бирү сыйфатын бәяләү.

3.4. Программаның ярдәмче программасын гамэлгә ашыруның төп көтелгән нәтижәләре

Әлеге программа кысаларында түбәндәгеләр көтелә:

мәгариф өлкәсендәге хокук бозулар санын кыскарту;

белем бирү оешмаларын лицензияләүне һәм дәүләт аккредитациясен тәэмин итү, лицензия һәм аккредитация таләпләрен үтәүне үз вакытында һәм оператив тикшереп торуга, шул ук вакытта әлеге процедураларның срокларын кыскарту һәм катлаулылыгын киметү (мәгариф өлкәсендәге гамәлдәге законнар нигезендә) чаралары күреләчәк, лицензияләү һәм аккредитацияләү материалларын бастырып чыгару аша нәтижәләренең үтә күренмәлелеге тәэмин ителәчәк;

мәгариф өлкәсендә мәгариф өлкәсендә идарә итүче мәгариф оешмалары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан Россия Федерациясе законнарының үтәләшен күзәтүне тәэмин итү, Интернет челтәрендәге рәсми сайтларда үз эшчәнлеге турында белешмәләренең тулы пакетын, шулай ук законнар таләпләре нигезендә башка ысуллар белән тәэмин итү;

белем бирүчеләрнең индивидуаль белем алу казанышларын бәяләү процедуралары системасының оешуын контрольдә тотуны да кертеп, а) белем бирүнең барлык дәрәжәләрен (баскычларын), мәгариф белән идарә итү

дэрэжэсен (муниципаль дэрэжэне, белем бирү оешмасының дэрэжэсен) үз эченэ алган контроль тээмин итү, б) белем бирү сыйфатын бэялэгэндэ кире бэйлэнешнең эшчэнлеген тикшереп тору (мэгариф оешмаларының дүүлөт-ижтимагый идарэсе механизмнарын үстерү, мэгариф программаларын һәм оешмаларны ижтимагый аккредитацияләү аша).

гамәлгә ашырыла торган һөнәри белем бирү оешмалары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган белем бирү программаларының эш бирүче предприятиеләр таләпләренә туры килү дэрэжэсен арттыру;

.....

IV. ТАВЫШ БИРҮ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

....